Največji slovenski dnevnik v Združenih državah
Velja za vse leto . . . $6.00
Za pol leta $3.00
Za New York celo leto . $7.00
Za inozemstvo celo leto $7.00

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

The largest Slovenian Daily in the United States.
Issued every day except Sundays and legal Holidays.
75,000 Readers.

TELEFON: CHelsea 3—1242 | Entered as Second Class Matter September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under Act of Congress of March 3, 1879. | TELEFON: CHelsea 3—1242

No. 70. — Štev. 70. | NEW YORK, THURSDAY, MARCH 25, 1937—ČETRTEK, 25. MARCA 1937 | Volume XLV.—Letnik XLV.

ZBLIŽEVANJE MED ITALIJO IN JUGOSLAVIJO

ITALIJANSKI VNANJI MINISTER BO IMEL V BEOGRADU VAŽNA POSVETOVANJA Z MIN. PRESED.

Jugoslovanski ministrski predsednik je do zadnjega prikrival, da namerava obiskati Ciano Beograd. — Francija ni nič kaj zadovoljna s tem mešetarenjem. — Italija želi oslabiti Mala antanto, in če sklene z Jugoslavijo zvezo, se ji bo to posrečilo.

RIM, Italija, 24. marca. — Uradno je bilo naznanjeno, da je vnanji minister grof Galeazzo Ciano odpotoval v Beograd, kamor bo dospel v četrtek zjutraj, da z Jugoslavijo sklene sporazum, ki bo vseboval slična medsebojna zagotovila kot angleško - italijanski sporazum, ki je bil podpisan 2. januarja ali pa bo sklenjena nenapadalna pogodba na podlagi sedanjega položaja.

Grofa Ciana spremlja v Beograd več uradnikov vnanjega ministrstva, skupina italijanskih časnikarjev in jugoslovanski poslanik Jovan Dučič.

Pogajanja za sporazum med Jugoslavijo in Italijo se vrše že več mesecev in Mala antanta je bila o vsem poučena.

Ta izjava pomenja, da bo antanta sporazum potrdila, toda ne da se tajiti, da Čehoslovaška in Romunska nezaupno gledata na zbližanje Jugoslavije z Italijo.

Vedno je bil cilj nemške in italijanske diplomacije odvrniti Jugoslavijo od Male antante in če tudi sedanji sporazum ne bo dosegel tega cilja, ga je navlic temu mogoče smatrati za korak v tej smeri.

Ako bo Jugoslavija še kaj bolj pritegnjena v krog diktatorskih vlad, tedaj bo sčasoma Madžarska s pomočjo Nemčije in Italije v ugodnem položaju, da bo zahtevala premembo meja na račun Male antante, kar je bo še ostalo.

BEOGRAD, Jugoslavija, 24. marca. — Poročilo, ki je bilo danes objavljeno, da bo v četrtek prišel v Beograd italijanski vnanji minister grof Galeazzo Ciano na obisk k ministrskemu predsedniku Milanu Stojadinoviču, je presenetilo diplomatske kroge Male antante in Francije, ker nikdo ni pričakoval, da pride pred 5. aprilom, ko bo obiskal Jugoslavijo čehoslovaški predsednik dr. Edvard Beneš.

Sporazum, ki bo stalno olajšal sedanjo napetost med Jugoslavijo in Italijo, bi bil dobrodošel Franciji in Mali antanti.

Na drugi strani, pa bi taka italijansko-jugoslovanska zveza, ki bi vrgla Jugoslavijo v naročje fašistične Italije in nazijske Nemčije in bi bila s tem ločena od zapadnih demokratskih držav, bila velika nesreča.

Italija je takoj spočetka pogajanj kazala, da je to njen cilj.

Stojadinovič pa je izprevidel, da ne sme iti tako daleč in je še pravočasno omejil podlago za pogajanja.

Nikdo v Beogradu ne ve natančnega Stojadinovičevega stališča, ker skuša — kot zatrjujejo senatorji, ki so razpravljali o njegovi politiki, — skleniti prijateljstvo z vsakomur takoj.

Ako pa Italija, ko ne bi več zaupala Nemčiji, iskala pomoči med državami Male antante, je naravno, da se bo poslužila Beograda, da stopi v njihove vrste.

Čudno pri tem pa je, da je Stojadinovič v debati o jugoslovansko-italijanskih odnošajih v skupščini prikril dejstvo, da namerava grof Ciano priti v Beograd.

Italija bo najbrže Jugoslaviji ponudila ugodno trgovsko pogodbo, kar je iz političnih razlogov storila tudi z Avstrijo.

Lewis dovolil stavkarjem oditi iz tovarn

REPUBLIKANSKO PRODIRANJE JE USTAVLJENO

Fašisti so pri Padilla de Hita ustavili republikance. —Vlada sestavlja obseg italijanske pomoči.

MADRID, Španska, 24. marca. — Položaj na fronti pri Guadalajari, severovzhodno od Madrida, se naglo bliža mrtvi točki, ker so se postavili v bran monarhisti in fašisti, ki so prvotno držali črto ob cesti, ki pelje v Sorijo.

Fašistični odpor pri Padilla de Hita, 20 milj severno od Guadalajare, je vstavil republikance v njihovem prodiranju, ker bi bilo drugače njihovo levo krilo v veliki nevarnosti.

Prvič, odkar se je pričela fašistična ofenziva pri Guadalajari, so republikanci zadeli na druge kot italijanske vojake. General Franco je za ojačenje te fronte poslal španske fašiste in civilno gardo.

Ker je sedaj znano, da so v ofenzivi pri Guadalajari igrali Italijani veliko vlogo, smatra vlada za potrebno, da to razglasi potom časopisja. Vlada je mnenja, da je bila zadnja ofenziva italijanska zadeva tei v dokaz temu navaja naslednje:

1. Vsi ujetniki, mrtvi in dezerterji so Italijani, kar je razvidno iz njihovih listin.

2. Ves velikanski vojni materjal, ki so ga republikanci zaplenili pri Guadalajari, je italijanski.

3. Vse listine, ki so bile najdene pri vojakih ali v hišah, taboriščih in zopet zavzetih mestih, so italijanske.

4. Častniki, vojaki in civilni prebivalci v zopet zavzetih mestih izjavljajo, da so bili si vojaki, ki so bili v mestu, Italijani, razun nekaterih tolmačev in policistov, ki pa se niso vdeleževali bojev.

5. Vojaška taktika je bila značilno italijanska.

Tako bo španska vlada svojo zadevo predložila pred celi svet in pred Ligo narodov.

Špance je zelo razburilo poročilo, da je italijanski poslanik v Londonu Dino Grandi nevmeševalnemu odboru rekel, da Italija ne bo odpoklicala svojih "prostovoljcev" iz Španske.

Medtem pa Madridčani nikakor ne morejo pozabiti, da so fašisti še vedno pred vrati mesta, kajti že več tednov vsak dan pade v mesto po nekaj močnih izstrelkov.

POTRES

WASHINGTON, D. C., 23. marca. — Georgetown univerza je danes sporočila, da so aparati zaznamovali potres, čigar središče je bilo oddaljeno 5200 milj od Washingtona.

AMERIKA JE PRIPRAVLJENA NA VOJNO

Armada je kos vsem drugim armadam. — Bivši šef generalnega štaba predlaga 350,000 vojakov.

WASHINGTON, D. C., 24. marca. — Šef generalnega štaba ameriške armade v svetovni vojni, 72 let stari general Peyton C. March, je mnenja, da je dežela bolj kot kdaj poprej pripravljena za vojno.

March, ki je po izkušnjah, ki jih je dobil v špansko - ameriški in v svetovni vojni, je v položaju, da more izreči to sodbo v tem vprašanju.

"Naša armada in naša mornarica stojite sedaj na najvišji točki učinkovitosti," je rekel March.

Mobilizacijski načrti rezerv, ki se nahajajo v arhivih vojnega in mornariškega departmenta, so nadaljna podlaga za njegovo trditev. Ne glede na te točke pa smatra gen. March sedanji kongres za zelo važen.

"V poslanski zbornici in v senatu so bivši vojaki in nekaj bivših častnikov," je rekel. — "Ti ne želijo vojne, toda vedo, kaj pomeni vojna in da je potrebna hitra akcija. V tem položaju ne bi bili, kot smo bili, ko smo Nemčiji napovedali vojno. Ali si morete predstaviti, da je kongres potreboval 45 dni, predno je sprejel naborno postavo?"

March je rekel, da je ameriška armada tehnično tako opremljena, da se more postaviti ob stran vsaki drugi armadi.

"Seveda pa ne moremo vedeti," je dodal, "kaj imajo drugi v ozadju. Vsaka vojna je prinesla novo orožje."

March je mnenja, da je kar najbolj mehanizirana regluarna armada, ki more biti čimprej vržena na katerikoli kraj dežele, najboljša, rekel pa je, da se more vsak čas vrniti obvezna vojaška služba.

"Majhna, dobro izvežbana armada ne bi zadostovala, ako imajo drugi narodi velike, dobro izvežbane armade.

"Armada bi morala presegati obrambne določbe in imeti najmanj 350 tisoč vojakov in častnikov."

VIHAR V KENTUCKY

WINCHESTER, Ky., 24. marca. — Tukajšnje mesto je davi obiskal vihar, ki je porušil dvanajst hiš. Trideset oseb je bilo poškodovanih.

ŠTIRJE JAPONSKI LETALCI SO SE PONESREČILI

TOKIO, Japonsko, 24. marca. — Štirje japonski letalci so bili usmrčeni, ko je njihovo letalo v megli treščilo na zemljo. Nesreča se je pripetila v provinci Kirin.

MUSSOLINI SE JE NAGLO VRNIL V RIM

Zaradi italijanskega poraza na Španskem je prekinil potovanje po Libiji. — Mussolini se jezi na Angleže.

LONDON, Anglija, 23. marca. — Angleški politični opazovalci so mnenja, da se je Benito Mussolini tako naglo vrnil iz Libije zaradi italijanskega poraza na Španskem.

Italijanski poslanik Dino Grandi je takoj prisilil, da je bila preklicana današnja seja nevtralnega odbora, ker je prejel poročilo, da bo Mussolini nasprotoval načrtu nevtralnega odbora, ker je prejel poročilo, da bo Mussolini nasprotoval načrtu nevtralnega odbora, da so vsi tuji prostovoljci poklicani iz Španske.

Mussolini se zelo huduje na Angleže, ker angleški listi primerjajo sedanji italijanski poraz na Španskem z velikim italijanskim porazom v svetovni vojni pri Kobaridu. Leta 1917 so Avstrijci tako odločilno porazili Italijane pri Kobaridu, da so zavezniki skoro izgubili vsako upanje na zmago.

Kakorhitro je prišel Mussolini v Rim, je šel v palačo Venezia, kjer ga je čakalo veliko število visokih fašističnih uradnikov. Fašistično časopisje skuša zmanjšati poraz pri Guadalajari ter pravi: "Kdor se nazadnje smeje, se najboljše smeje."

V Londonu se boje, da bo Mussolini sedaj ovrgel vse načrte nevtralnega dogovora, da bi bilo mogoče špansko državljansko vojno omejiti.

PARIZ, Francija, 23. marca. — V Pariz so dospela poročila, po katerih je bilo pretekli teden ubitih 3000 Italijanov, ujetih pa 150 na fronti pred Guadalajaro. 800 Italijanov je dezertiralo na republikansko stran.

POSLANIK HVALI RDEČO ARMADO

MOSKVA, Sovjetska unija, 23. marca. — Na banketu, ki so ga priredili voditelji rdeče armade ameriškemu poslaniku Josephu E. Daviesu, je dejal vojni komisar Vorošilov, da so vojaki rdeče armade vedno pripravljeni sleči vojaške uniforme ter obleči civilne obleke, kakorhitro bi se izkazalo, da rdeča armada ni več potrebna.

Poslanik Davies je označil rdečo armado kot "mirovno armado".

Med gosti sta bila tudi maršala Tuhačevski in Budeny.

"HENRY FORD NAJ SE PRIPRAVI NA POGAJANJA," - PRAVI MARTIN

LANSING, Mich., 24. marca. — Governer Fr. Murphy je nocoj izjavil, da je John L. Lewis, voditelj odbora za industrijalno organizacijo, sklenil dovoliti stavkujočim delavcem pri Chryslerju, da zapuste tovarne, katere so zasedli dne 8. marca.

To izjavo je podal po ves dan trajajoči konferenci, ki sta se je udeležila poleg njega tudi Lewis in Walter P. Chrysler, načelnik nadzor. sveta Chryslerjeve korporacije.

Lewis je obljubil, da bodo tovarne najbrž že pred jutrišnjim dnem izpraznjene.

Če se bo to res zgodilo, se bo jutri konferenca nadaljevala.

DETROIT, Mich., 24. marca. — Na velikem zborovanju, katerega se je vdeležilo nad 100,000 organiziranih delavcev na Cadillac trgu, je predsednik United Automobile Workers of America (UAWA), Homer Martin, izjavil, da naj bo Henry Ford pripravljen, da prične pogajanja z njegovimi organiziranimi delavci.

Velikanska množica je napolnila prostrani trg od okrajnega poslopja do Mestne hiše na drugem koncu. To je bila najznačilnejša delavska manifestacija od sprejema, katerega so delavci tekom volilne kampanje priredili predsedniku Rooseveltu.

Obrnivši se naravnost na Henry Forda, ki seveda ni bil navzoč, je rekel Martin:

"Organiziranih delavcev ne morete zadržati. Svojim delavcem ne morete braniti, da ne bi pristopili k uniji. Avtomobilski delavci tega mesta in te dežele se bodo organizirali — to vam moremo že sedaj povedati z vso gotovostjo. In morete se ravno tako dobro pripraviti, da se pričnete pogajati s svojimi organiziranimi delavci."

Organizacijski vodja UAWA Richart T. Frankenstein, je označil zborovanje kot največjo delavsko manifestacijo, ki je še sploh kdaj bila v Združenih državah in je trdil, da je organizacija UAWA zadnje tedne priborila povišane plače za $150,000,000.

Viharno odobravanje je pogosto prekinilo Martina, ko je navajal posamezne dele zmagoslavnega pohoda unije. Pričeli pa so žvižgati, kadar je bilo imenovano ime župana F. Couzensa ali policijskega komisarja Henryja Pickerta, ki sta zadnje dneve pregnala delavce iz raznih tovarn.

Martin je obema svetoval, da stopita z industrijskega voza in naj stopita na delavski voz, ako ju bodo delavci sploh sprejeli.

Ko je Martin v svojem govoru prišel na predsednika F. D. Roosevelta in njegove justične reforme, je rekel: "Venio, da je devet starčkov že šest let na sedeči stavki. Ne vem, kako ste vi, toda jaz sem sto odstotkov za predsednikom in njegovim programom. "Viharno odobravanje je pokazalo, kakega mnenja so delavci. "Zvezno najvišje sodišče je največja nevarnost za demokracijo v Zdr. državah," je nadaljeval Martin. "mogoče z izjemo fašizma v policiji."

"Gospod župan," se je obrnil Martin na mestnega poglavarja, "pomagajte nam odpraviti strašne delavske razmere našega naroda in nikdar več ne bomo sedli... Celo osel ima pamet, da sede, če je izčrpal svoje moči."

Martin je hvalil governerja Murphyja, češ, da je stal na stališču: človeške pravice pred lastninsko oravico.

Zasmeh in zaničevanje pa je imel Martin za "gospode, ki delajo pravico s sodnijskimi povelji in hočejo izpolniti tako vstvarjeno "pravico".

"Vprašali so me, kdaj bomo pokazali kako spoštovanje do sodišč. Moj odgovor je: "Kadar bodo delili karte na mizi, ne pa pod mizo."

Zborovanje je poteklo brez kakega motenja. Številni policisti, ki so posebno gosto stali pred okrajnim poslopjem, niso imeli nikakega opravila. Posebno velik utis je napravila delegacija mladih delavk, ki so oblečene v modre delavske hlače in so v vrsti korakale. Ko se je ob 6.45 velikanska množica razšla, je bil seveda promet zelo oviran, toda gnječa je kmalu ponehala.

Vsem rojakom, prijateljem in znancem po širni Ameriki želim

VESELE VELIKONOČNE PRAZNIKE

Frank Sakser

Št. Vid nad Ljubljano

"Glas Naroda"
(A Corporation)
Owned and Published by
SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
Frank Sakser, President L. Benedik, Treas.
Place of business of the corporation and addresses of above officers:
216 West 18th Street, Borough of Manhattan, New York City, N. Y.

"GLAS NARODA"
(Voice of the People)
Issued Every Day Except Sundays and Holidays

Za celo leto velja za Ameriko in Kanado	$6.00	Za New York za celo leto	$7.00
Za pol leta	$3.00	Za pol leta	$3.50
Za četrt leta	$1.50	Za inozemstvo za celo leto	$7.00
		Za pol leta	$3.50

Subscription Yearly $6.00

Dopisi brez podpisa in osebnosti se ne priobčujejo. Denar naj se blagovoli pošiljati po Money Order. Pri spremembi kraja naročnikov, prosimo, da se nam tudi prejšnje bivališče naznani, da hitreje najdemo naslovnika.

Advertisement on Agreement

"Glas Naroda" izhaja vsaki dan izvzemši nedelj in praznikov

"GLAS NARODA", 216 W. 18th Street, New York, N. Y.
Telephone: CHelsea 3—1242

NASLEDNJI KORAK CIO

Organizacijski odbor za tekstilne delavce je naznanil, da ima pripravljen "vojni sklad" $500,000 in da bo sedaj resno pričel z organizacijsko kampanjo med 1,250,000 tekstilnimi delavci.

Odbor zagotavlja, da stremi za "mirnimi industrijskimi odnošaji na stalni podlagi."

Organizacijski odbor, ki je pododbor odbora za industrijsko organizacijo (CIO), se pripravlja, da v raznih tekstilnih krajih za kampanjo odpre svoje urade in se ne bo zmenil za pred kratkim naznanjeno 10-odstotno zvišanje plač.

Zvišane plače je dobilo 190,000 delavcev, med temi sto tisoč delavcev v New England državah.

Odbor je podal naslednjo izjavo:

"Naša želja je, da se izognemo vsakemu industrijskemu boju, ako nam pridejo delodajalci pametno nasproti, da ves ustroj za mirne industrijske odnošaje postavimo na stalno podlago."

Predsednik odbora Sidney Hillman je poudarjal, da gre pri tem za mirno kampanjo, toda je dodal, da ne more nikdo vedeti, kaj se more zgoditi, ako se bodo delodajalci upirali.

Dalje pravi izjava organizacijskega odbora:

"Cilj organizacijskega odbora tekstilnih delavcev je tekstilnim delavcem zagotoviti pri meren življenjski standard in napraviti konec kaotičnim in demoraliziranim razmeram, ki so bile prokletstvo te industrije."

CIO je v New Jersey pričel svojo kampanjo na treh frontah: med delavci pri ladjedelnicah, med tekstilnimi delavci in med izdelovalci cigar.

Glavni stan CIO v Newarku je naznanil, da je bilo 1400 delavcev pri Federal Shipbuilding & Dry Dock Co. v Kearney, N. J., organiziranih v Marine and Ship Building Workers of America. V tej ladjedelnici je sedaj v delu 5 parnikov, med temi tri bojne ladje.

Med tekstilnimi delavci je največja kampanja v Passaic, New Jersey.

ICKESOV SIN PRED VELEPOROTO

WHEELING, W. Va., 24. marca. — Mirovni sodnik Moran je pod jamščino $500 pridržal 23-letnega Roberta Ickesa ter ga bo predstavil veleporoti. Ickes, ki pravi, da je sin upravnega tajnika Harolda Ickesa, je z avtom povozil Charlesa Borcharta in ga težko poškodoval.

DENARNE POŠILJATVE

Denarna nakazila izvršujemo točno in zanesljivo po dnevnem kurzu.

V JUGOSLAVIJO		V ITALIJO	
Za $ 2.55	Din. 100	Za $ 6.50	Lir 100
$ 5.00	Din. 200	$ 12.25	Lir 200
$ 7.20	Din. 300	$ 30.00	Lir 500
$11.70	Din. 500	$ 57.00	Lir 1000
$23.00	Din. 1000	$112.50	Lir 2000
$45.00	Din. 2000	$167.50	Lir 3000

KER SE CENE SEDAJ HITRO MENJAJO SO NAVEDENE CENE PODVRŽENE SPREMEMBI GORI ALI DOLI

Za izplačilo večjih zneskov kot zgoraj navedeno, bodisi v dinarjih ali lirah dovoljujemo še boljše pogoje.

IZPLAČILA V AMERIŠKIH DOLARJIH

Za izplačilo $ 5.— morate poslati		$ 5.75
$10.—	" "	$10.85
$15.—	" "	$16.—
$20.—	" "	$21.—
$40.—	" "	$41.25
$50.—	" "	$51.50

Prejemnik dobi v starem kraju izplačilo v dolarjih.

NUJNA NAKAZILA IZVRŠUJEMO PO CABLE LETTER ZA PRISTOJBINO $1.—

SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
"Glas Naroda"
216 WEST 18th STREET NEW YORK, N. Y.

Pod vaško lipo.

Piše kakor misli FRANK KERŽE

Moji vtisi po prvem letu javnega dela.

Leto in par mesecev je minilo, odkar je zagledal belo javnost moj prvi članek. Mislil sem od kraja, da bom le od časa do časa pisal moje misli, toda prišlo je drugače. Prišla so vprašanja kakor dan in noč, da kar nisem mogel mimo. Nevem, odkod in kakšna je sila v človeku, da sili na dan kakor rastline v gorkem pomladanskem solncu. So ljudje, ki si ne žele drugega, kakor miru in počitka. Na ta način se ognejo vsi javnosti, kritikom, profesijonalnim javnim razgrajačem in shajajo tako lepo, kakor tisti clevelandski rojak, ki se je vselej znal smejati na dve strani, zaeno pa je lovil z očmi vse pred njim in za njim, da mu ni nikdar kaj ušlo. Tako sem bil v lepem miru in tako sladko pozabljen, da je na nekem zborovanju še moj dober prijatelj vprašal, ko so omenjali moje ime: "Ja, kdo pa je ta Kerže?"

Koliko sem pridobil med tem časom, res ne vem, ker ne branim s svojim delom nobenega korita in ni tudi nobenega ne ustvarjam. Da pa danes nisem več tisti, ko sem bil poprej, sem izvedel na svoja lastna ušesa. Pred nekaj časom me nek rojak pokliče na stran in mi pravi:

"A vi ste tisti Kerže, ki ste pisali in izdajali Čas?"

"Tako je. Ali ste bili naročnik?"

"Skoro vsa leta. Kako sem zvesto čital vse, kar ste pisali in kako vas cenil. Zdaj ko vas osebno poznam, pa nič več ne."

"Pa kaj je tako napak, da sem prišel ob kredit?"

"Drugačni ste, kakor sem si vas predstavljal."

Nasmehnil sem se dobrohotno in v spomin mi je prišla tista dogodba pred leti, ko sem še živel v Chicagu. Bilo je neko pomlad in delal sem na vrtu. Baš sedem, da se odpočijem, ko se pred mano ogla! domač človek in vpraša:

"Ali tukaj žive Frank Kerže?"

"Da." Potem mi pride na misel, da bi se malo pošalil in dostavim:

"Samo ne vem, če je doma."

Rojak sede poleg mene in me začne izpraševati:

"Pa kakšen je pravzaprav ta človek?"

"Kako si ga vi mislite?"

"Kako si ga mislim? Tako mora biti: bolj rejen, dolge lase, veliko brado in zlate očali na nosu. . ."

Nasmehnem se rojaku, potem pa govoriva o raznih stvareh.

Za nekaj časa rojak vstane, premeri me gredoč od vrha do tal in vpraša zdehaje:

"Kaj ti tukaj služiš?" na enkrat ti, četudi sva bila do tedaj vi.

"Eh — tako — malo pomagam."

Kmalu vstane in se odpravlja da gre. Pa pravim hudomušno:

"Kaj pa če bi bil jaz tisti Kerže, ki ga iščeš?"

Za trenutek gredo njegove oči od ponošenih, blatnih čevljev po površnih hlačah do razkuštranih in potnih las.

"Nak, ti nisi Kerže. Ti si delavec, kakor sem jaz. Pa srečno."

Vidite, tako človek pride ob kredit, če ni tak, kakoršnega naslika ljudska domišljija. Iz tistega vzroka sem tudi odklonil prijazno vabilo prijatelja Terčka, urednika Glas Naroda, ki je rekel, da bi rad enega izmed mojih člankov ponatisnil v letnem koledarju zaeno z mojo sliko.

"Boljše je, da svet ne ve, kakšen sem, imam več kredita."

Veste, ampak jaz nisem grd človek, nak, posebno ne, če vprašate mojo ženo. Vsaj mi je znamenita igralka D. celo rekla pri prvem srečanju, da sem Prešernu podoben. Ampak kljub temu je res, da vselej nekaj izgubim, kakorhitro me ta ali oni pozna.

Če to velja za mojo osebo, ne vem, kaj naj rečem za svoje članke. Enkrat sem preštel naše liste in našel sem jih petnajst. Torej kakšen odmev sem dobil med našimi listi tukaj?

Zastran ložjega odgovora jih bom delil v štiri dele. En del je na skrajni desnici, katero vodijo in pišejo hudo učeni ljudje. Ti so me v mnogih člankih in manjših vrsteh hudo obrcali, enčeš: le kdo je tebe klical v javnost. Tako smo imeli vse lepo razdeljeno. Nobenega kažipota ni bilo treba na potu proti peklenskim vratom, nobenega napisa. Ljudje so lahko kar izdaleč pokazali: no, ta je pa ta.

In pridem jaz, po sedemdetnem spanju, pa jim zmešam štreno. Kam naj me deneje, ali na desno, koder drži pot v večno veselje, ali na levo, kamor spadajo grešniki vseh narodov? Po hudo učenem premišljevanju me postavijo na križpotje, to se pravi: bil bi dober še za sem ali tje, kakor se vržem.

In tam še danes stojim, le glavo so mi obrnili malo na levo, to je proti domovju večnega joka in škripanja z zobmi — če jih bo namreč še kaj ostalo.

Zdaj preskočim od hudo učenih na desni kar na skrajno levico, ki je sicer strašno majhna, ampak tukaj je. Tam sem n: pravil primeroma tisti vtis, kakor na desnici. Lahko bi bil rabili ene in tiste članke napram meni. Treba bi ne bilo drugega, kakor brisati tam, koder stoji beseda "sveto" in zapisati od zgoraj "peklensko."

Ker je skupina majhna, pridem na tretjo, ali kakor bi rekel tisti rojak v Clevelandu: ti, ki so pred mano. Ne mislim s tem: pred mano z glavo, ampak samo z nogami. Ti so bili nekako tako, kakor fant, ki pride z zoro domov, pol ure za tem ga pa kliče mati, naj gre kosit. Ko ga je dan malo razmajal, so se oglasili ptički v vrhovih in zapeli nekako tako, kakor pred nekaj dnevi naš župan La Guardia svojim policajem: prej streljaj, potem šele vprašuj.

Prvi definitivni sklep je bil, da so me dobili Baptisti v roke, da pojdem ob prvi priliki v reko Hudson z namenom, da me potunkajo pod vodo. In ne samo to: tudi da me drže v motnih globinah vsaj malo delj, kot je potrebno.

Ker iz vsega tega ni bilo nič, so mi od časa do časa posvetili kako frazo, dobro nasoljeno, popoprano in s hrenom serv. rano.

Pri tem sem še danes. Kadar čitam kje kak stavek o sebi, se mi vselej zdi, da vidim vmes vrstice Prešernove: kaj je tebe treba bilo . . .

Četrta skupina, to je za mano — zopet v korakih računamo — gre svoja pota brez pogleda na levo ali desno. Če bi jih kdo opozoril na moje kolone, bi kar skupno odpeli:

Men vse jedno je
men vse jedno je
ali Kerže je
ali pa ne.

Tak je bil torej moj vzprejem v naši javnosti od časopisja. Ne rečem, da ni bilo tukaj ali tam kake dobre besede, ampak redke so bile, redke, kakor dober list med nami. Samo ne vprašajte me zdaj za podrobnosti o tem, ker sem dovolj dolgo v Ameriki, da vem, kaj se sme in kaj ne. Tako dolgo že lažemo drug drugemu, da resnice sploh nikdo ne pozna več.

Če si vse to vedel — bo rekel kdo — zakaj si pa prišel v javnost? Lepo se ti je godilo — nikdo ni vedel zate. V miru si bil z vsem svetom in lahko bi se bil ognil vsake brce.

Vse to je res. Ampak vse to me še čaka. V deželi večnih lovišč ne bo ne levičarjev ne desničarjev, ne tistih, ki so pred tabo ali za tabo. Kar te še čaka in kar ti ne ujde — to kar pusti.

Poglej, je reklo nekaj v meni — toliko je polja med nami in tako slabo je obdelano. Vse je nekultivirana pisana poljana, kamor se pritepe kdajpakdaj kak cucek — pa imamo debato. Potrebno je, da delaš ti in vsi, ki imajo zmožnost in voljo, zakaj veliko je med nami, kar visi na zadnjih nitkah. Marsikaj se da še storiti, mnogo popraviti in vtrditi.

Nazadnje pridem še do tistega studenca, o katerem vem, da ima zdravo, pitno vodo, je neizpremeljiv in večen. To je ljudstvo.

Nič me ne boli, če nisem bil vzprejet od desnice in levice, ne od tistih, ki korakajo pred mano ali za mano. Zakaj česar nisem tukaj dobil, to sem dobil pri narodu. Delavec, ki pride truden od dela in sede za mizo, čita moje kolone. Razume jih, ker so pisane zanj. Ne izobrazujem z njimi samega sebe, kakor delajo nekateri, ne izgubljam se v frazah, ki so delavcu, kitajščina in tudi ne na čenjam problemov, ki ostajajo po vseh velikih debatah vedno še — probelmi. Čisto navadna snov — vsakdanje zadeve nas vseh, to je in ostane moja kolona.

Naš narod je zdrav. In ne samo to. Ima neko prirojeno lastnost, ki ga od vseh strani vrne na pravo pot. Ti narodovi posebnosti se imamo zahvaliti, da ni smo izginili v vseh stoletjih, četudi ni smo bili nikdar posebno številni. Šel je včasih daleč narod, kamor se mu kazali, a nikdar ne tako daleč, da bi se ne bil vrnil.

Če so drugi bili tako proti meni, bi bilo razumljivo, če bi bil tudi jaz proti njim. Pa nisem bil in ne bom. Svet je kaj pisana druščina in v nji so ljudje vsake sorte. In umetnost življenja je ta, da zna in more človek shajati s svetom, kakoršen je. Nikdar ne velja gubiti časa, da bi ljudi izpreobračal. Če to dosežeš, nisi storil drugega, kakor da si iz dobrega človeka napravil slabega. Zakaj kdor se enkrat izpreobrne, tisti se bo še. Kaj pomaga, če gre danes množica za tabo, jutri pojde pa za tvojim nasprotnikom!

V vsem tem nasprotnem in hladnem vzprejemu me je zbodla ena sama reč. In ta je: da naši ljubi izobraženci, kolikor jih je in kakoršni so, izpojedajo drug drugemu tla pred narodom. Mesto da bi bili danes po pol stoletja dela res organizirana družba, ki bi vedela, kam gre in za kom gre — pa ni nikogar. Če me vprašate danes, kdo vodi naš narod v Ameriki, vam morem odgovoriti le eno: nihče. Listi so vsa leta pridno delali, da so ubijali svoje nasprotnike in to z lažmi, zavijanjem podtikanjem, nevošljivostjo in vsem mogočim misleč: dosti daj, nekaj se bo le prijelo. In res se je prijelo — naroda namreč, da nikomur več ne zaupa dosti in za nikomur ne gre. To javno medsebojno klanje je povzročilo, da se je mnogo ljudi umaknilo iz javnosti, kakor sem se bil jaz. To je neprecenljiva škoda, ker nimamo drugih, ki bi prišli na njihova mesta.

Lahko bi bilo danes utrjevati naše postojanke, ko bi imeli voditelje, katerim bi ljudstvo zaupalo. Ne take, ki se sami rinejo v ospredje, ampak take, ki bi jih ljudstvo samo postavilo sebi na čelo. Človek bi vedel, kam bi se lahno obrnil z dobrimi sveti, predlogi in načrti. Slišal bi lahko zopet odgovor, ki bi res kaj veljal.

Tako pa nimamo nikogar. Vse smo srečno potolkli in ti ljudje, ki danes v javnosti predstavljajo naš narod, ne norejo nikamor. Zgrizli so se med sabo tako, da narod ne more za njimi. In tudi prav je, da ne gre, zakaj za marsikatero lepo lončeno in dutečo frazo se dostikrat skriva — umazan delar.

Naši ljudje imajo čudne navade. Vkoreninjene so povsod. Ena najslabših je ta, da izkuša nekdo zlesti preko drugega s pomočjo — blatenja. Obkidaj človeka, da bo ostal umazan v očeh narodovih — potem si seveda ti prvi. Dokaj dober in lahak načrt, če bi se res kaj doseglo ž njim. Težave so te, da tistega, ki ostane najbolj viden, obmečejo počasi drugi, ki so za njim. Tako gre vrsta za vrsto, človek za človekom in konec konca je ta, da je povsod vse blatno.

Najbolj žalostno je to, da se iz vseh bridkih izkušenj nismo naučili ničesar. Ko sem bil pred desetimi leti na Bledu v gostilni pri Petranu, sem videl, da se zbira poleg obrežja veliko krdelo rib. Gostje so jim metali ostanke z miz, pa so se navadile, četudi so bile samo — ribe. Mi pa, ljudje z umom in voljo, s porazi in ničvrednimi zmagami iz preteklosti, gledimo slepo trenutnim strastem in vničujemo vse sproti. Nikdar ne postojimo, da bi vprašali našo pamet, kam to vodi in kaj nas čaka.

Premišljal sem, zakaj naši ljudje tako radi obrnejo vse na debato, napade, prerekavanja in našel sem rešitev v nekdanjem sosedu iz moje vasi. Nobene šole ni videl ne zunaj ne znotraj, pa je lahko zmerjal svoje vaščane vso noč. Izgovor, da polemika čisti pojme, je vsaj za nas prazen. Kdor nima pri teh letih, kot smo mi, svojih nazorov, jih tudi dobil ne bo.

Pišem to narodu in ne tistim, ki razdirajo in vničujejo naša polja. Pišem kot človek, ki vidi vse to in se boji tiste žetve, ki jo bo rodilo sovraštvo, prepir in nesloga. Če pojde naprej tako, kot gre danes, ne bo dolgo, ko bo naše narodno in kulturno življenje v večnem grobu.

LETNIK KERŽETOVEGA "ČASA"

dobi tisti, ki nam pošlje POLLETNO naročnino za novega naročnika. Kdor nam pošlje CELOLETNO naročnino za novega naročnika dobi DVA LETNIKA "ČASA".

NA RAZPOLAGO JE LE SE NEKAJ LETNIKOV, ZATO SE POTRUDITE IN POŠLJITE ČIMPREJ

Vsak letnik obsega nad 400 strani najzanimivejšega čtiva: povesti, poljudnih razprav — političnih in gospodarskih — zanimivosti in koristnih nasvetov.

NAJBOLJ PRIMERNO IN PRIPRAVNO ČTIVO ZA SEDANJE DOLGE VEČERE

UPRAVA "Glasa Naroda"

Peter Zgaga

SLIKA

Ko sem bil še zelo mlad, so mi povedali značilno zgodbo o slavni sliki "Zadnja večerja", ki jo je pred več nego štirimi stoletji slovit laški slikar Leonardo da Vinci na presno naslikal v nekem samostanu.

— In ko je slikar sklenil naslikati Zadnjo večerjo, je začel hoditi iz kraja v kraj ter iskati ljudi, čijih obrazi bi sličili obraza Jezusa in obrazom dvanajstih apostolov.

Dolgo jih je iskal in jih naposled našel. In je naslikal enajst apostolov, sedečih pri dolgi mizi. Le na dveh prostorih je bila stena prazna: tam, kjer bi imel sedeti Jezus, in prostor za Judeža Iškarjota.

Slikar je bil že obupal, kajti primernega obraza ... mogel najti.

Ko se pa nekoč zamišljen sprehaja ob reki, mu pride nasproti mož, tako lepega stasta, tako milega in lepega lica, da je slikar presenečen obstal.

— Odkod si, človek? — ga vpraša. In mu pove, da je s kmetov doma, da je prvič po opravkih v velikem mestu, da ga je strah mestnega vrvenja ter da bo naslednjega dne spet odpotoval v domač kraj, kjer sta mir in zadovoljstvo.

Slikar ga je le s težavo zvabil s seboj v samostan, oblekel ga je v plašč, kakršnega je Jezus nosil, in pričel slikati. In čimbolj je opazoval obraz mladega nepokvarjenega kmeta, tem več lepote je zasledil v njem. Bila je čudovita zmes mile lobe, nežnosti, možatosti in dostojanstva.

Plemenite gospe in gospodične so prišle gledat sliko, pa se niso sliki tako čudile, kot so občudovale obraz in postavo nepokvarjenega kmeta. — Ah, kako je lep, — so šepetale, — ah, kako nebeško lep, — ni so se vsesavale vanj s svojimi pogledi.

Ko je bil Jezus naslikan, je slikar plačal kmeta in mu želel srečno pot. Kmet se pa ni več vrnil v svojo rojstno vas. Pred samostanom so ga čakale bogate gospe in mu ponujale službo v svojih gradovih; lepe mlade gospodične so se trgale za njegovo naklonjenost.

In lepi mož se je pričel zavedati svoje lepote. V njem se je porodil napuh.

Slikar je pa zopet začel iskati — topot človeka, po katerem bi Judeža Iškarjota naslikal. Iskal ga je tri dolga leta in četrtega pol.

Videl je dosti grdih in ogabnih ljudi, toda za podobo Judeža mu je bil vsak premalo grd in premalo ogaben.

Nekega večera je opazil na kamniti klopi pred krčmo, v kateri so se zbirale malopridne ženske, razbojniki in tolovaji, starega berača. Sključeno je sedel, molel desnico predse in prosil ubogajme. Njegov obraz, spačen od strasti in bolezni, je bil prava podoba zahrbtnosti, lokavosti in hinavščine.

— Da, tak je moral biti Judež Iškarjot, — si je mislil slikar in povabil berača v samostan.

Berač je šel pred njim in je vedel pot in vrata, stopnice in sobano, kjer je bilo na steni naslikanih pri dolgi mizi enajst apostolov z Jezusom na sredi.

In berač se je vsedel, pogledal sliko, kjer je manjkalo dvanajstega apostola, in dejal slikarju: — Kar začni. Toda plačal mi boš bolje kot si mi plačal zadnjič.

— Kdaj zadnjič? — se je začudil slikar.

— In no, štiri leta je že tega, ko si posnel po mojem obrazu onega tam.

In je s tresočo in velo roko na Jezusa pokazal.

— Človek, — je vzkliknil slikar. — Pa ne da bi... pa ne da bi bil ti tisti? — se je čudil in ni mogel verjeti svojim očem.

— Jaz, da, jaz, — je prittrdil berač.

— Pa kaj te je pahnilo v tako življenje.

— Pravijo, da greh in razuzdano življenje.

Pa ni bilo niti v njegovem glasu, niti v njegovem pogledu najmanjše iskre kesanja.

O Veliki Noči.

NARTE VELIKONJA

Zbudili so nas, ker je bilo vstajenje, že zjutraj ob šestih. Do cerkve je bilo dobro uro. Če bi nas budili v šolo, bi ne vstali ter bi se polenili. In gotovo bi bila še kje luknja, ki bi jo morali prej zašiti. Samo da bi še ležali. Saj smo jo napravili zvečer, ko smo legli. Hlače pod glavo, da jih niso našli. Zjutraj smo dobro vedli, kje so raztrgane ter smo poiskali. Pa nam jih je mama nekoč premenjala, ko smo spali, ker smo šli drugi dan k stari mami. Ali ni Guste vpil zjutraj da so raztrgane, ter debelo gledal, ko je videl druge? Dobro, da mame takrat ni bilo v kamri.

Na veliko noč nas niso čakali. Eden, dva, tri! Lojze je sicer lezel v napačne hlače ter sva mu potem pomagala, ker je jokal. Toda preden je oče vrgel kravam sena in žegna, smo že bili v kuhinji. Žegna pa mora pri nas dobiti vsaka žival, sami kače smo odganjali, ko smo prišli od maše ter natresli okolo hiše blagoslovljeno lupino.

Prepir je bil že pri umivanju. Kdo se bo prvi? Mamina mama je rekla, da ne bo nihče šel, kdo bo vpil. Morali smo se po vrsti ter sem bil po abecedi in starosti zadnji ker sem bil najstarejši.

Pri zajtrku bi se bili radi tepli, pa se nismo, ker je oče rekel, naj lepo sklenemo roke, če molimo. Potem je olupil pirh, lepo razdelil jajce med nas vse. Da se moramo odteščati z jajcem. Premalo se nam je zdelo, pa ni rekel nobene besedice, vse drugo bi bilo šlo kakor ponavadi, da ni bilo kihanega špeha.

Stepli smo se pa le: sarivaj, za voglom. Guste je brisal oči, ker sva oba planila nanj. Kdo bi pa ne, če bi videl, da je razlomil krajec v kavi. Očetu je rekel, da je padel. Lagal se ni, ker sva ga vrgla na zemljo. V jutranjem mraku se ni tako videlo, kako sva ga vrgla, samo kričala sva ter zbežala. Če bi bil jaz na tleh, bi bežala pa ona. To je skoraj kakor bi morali doprinesti, če kdo obleži.

Ker se je ulovil z rokami niti sive cajhaste hlače niso bile hudo umazane ter je bilo jasno, da je bil za to umazanijo le preveč kregan. Povedal pa ni, ker bi bili vsi tepeni. Noti k maši ne bi smeli. Za tako reč se že nekaj trpi in midva sva mu obljubila vsak po krheij pomaranče. Zelo mnogo. Rad bi ga videl, ki bi mogel več!

Če smo šli z očetom, smo se morali držati za roke; najlepše je še bilo, kadar smo šli z mamino mamo. Tisto jutro smo šli z mamo in mama z očetom. Morali smo se držati za roke ter paziti na obleko, če ne, jo bomo sami snažili. Ako bi ne bila velika noč in procesija, bi rajši ne šli.

Sicer sta že pri Polancu stopili k mami Franca in Cila, k očetu Jepče in Filip, toda na nas so pozabili in je k nam prišel Polančev France in Bajtarski Zuta. Pazili smo zelo, četudi je Zuta na Bizjaški Ravni padel v blato. Ali še ni nobeden padel v blato?

Pot je bila dolga ter so Zuta obrisali in se je sušil, k nam je zavil celo Graparski Nande, ki je hodil že v ponavljalno šolo, ki so ji rekli tečaj. Zmerom več je bilo moških, od vseh krajev so se nabirali. Žensk in otrok je bilo že velik ograbek. Ki smo hodili v šolo, smo šli skupaj ter nas niso več gledali, le naprej nismo smeli teči ker je bilo še polno zametov. Tisto jutro nismo metali kamenja v kale, bi se daleč v grič izognili Bregarjevim konjem, če bi jih gnali na vodo. Če smo šli iz šole, smo se skrili za grm ter tako zakričali, da so zbežali in je hlapec klel in vihtel bič. Dotekel nas ni, ker je imel Jesenko ter smo rekli Čok.

Še na Hribu nismo vpili, da teče, teče in naj pogledajo. Kadar smo šli sami k šolski spovedi, smo vpili ter smo Toni, ki je prišla na prag, razodeli, da voda, le naj jo razlije. O, pa smo tudi mi, ker je spustila za nami Čuvaja in ni niti maral za tržaške fige, ki jih je z jokom in krikom vrgel Bregarski Janez. Bežali smo ter splezali na zid, dokler je Čuvaj kazal za nami velike zobe. Ko se je njegov grmasti rep vrnil, smo pobrali fige ter je Janez spet kričal ter bil ves smrkav, da so njegove. Pasje so bile, ne njegove!

Na veliko noč smo šli po cesti, na Hribu nam je sicer tolklo srce, ko smo videli Čuvaja. Zaletel se je sicer ter smo se stisnili in zamižali. Kdo pa je vedel, da je privezan? Ko ga je vrgla veriga nazaj, je zelo zarenčal, veriga je zarožljala, mi smo pa spet pogledali. Skrivaj se je Lipe ozrl nazaj ter vrgel kamen. Čuvaj ga je lepo ulovil ter ugriznil. Da bi videli, kako se je naščetinil. Razumeli bi, zakaj je Janez metal tržaške fige.

Pri Libru je malo ščene bevskalo na njivi. Tako grdo bevskalo, da je Jepče odlomil vejo. Bila je v loku zapičena ob kraju, da bi branila pot po suhi njivi, ker je bila cesta blatna. Takih zagraj je bilo tudi pri samo psička ne in smo čez nje skakali. Ščene je zacvililo ter dvignilo nogo. Jepče je dobro meril in smo dečki bili mnenja, da bi nihče med nami ne mogel bolje.

Od Libra ni daleč v Kote. Tudi če je bilo zjutraj, so ženske morale na jasi v zavetju za hip postati. Videl se je zvonik ter so si morale popraviti naglavne rute in predpasnike. Tistikrat sem res tako mislil, zdaj pa vem, da so tudi opravljale in obrekovale, kjer je bilo opravljanja premalo.

Moški smo šli naprej. In Lojze je brez sape pritekel za nami. Da ne bo med ženskami. Oče je bil hud, zakaj ni počakal mame. No, pa je pri očetu, ker moški so čakali pri cerkvi, da je zazvonilo in dečki smo se tepli na opuščenem pokopališču okoli cerkve. Tepli pa hudo, ker je klapa držala skupaj ter bila drugo klapo. Prekmalu je zazvonilo, ker vsi, ki so nas tepli, le še niso odnehali ter niso še bili tepeni.

Kakor hitro smo zagledali mežnarja, ki je imel ošiljene brke ter je samo pobiral po cerkvi groše in od nas nerabljive gumbe, smo udrli v zakristijo in pred oltar.

Prav pobožno smo zavijali oči. Nekoč sem zadel v zakristiji duplir, ker smo se pehali in me je stari mežnar oklofutal, oče pa grdo pogledal, danes pa ne, ker sem se duplirju izognil, da bi bil kmalu treščil v omaro, oče pa je itak zunaj čakal procesije.

Gospod je tisti dan že bil v cerkvi, zvončkljalo je ter so pri božjem grobu gorele sveče. Gospod je pel, kakor mora; prav po tiho, tiho in glasno. Nato je moj stric Rafele nesel pred njim Zveličarja, ki je vstal ter držal že rumeno banderce ter z okrušenim prstom kazal v nebo.

Ko je gospod prišel iz cerkve ter smo vsi, ki nas je ujel nadučitelj, šli v parih naprej, je sonce solzno primežikalo čez Obrekovico. Hribi so bili zlato rumeni, kamenje pa rdečekasto. In Librov je razlagal, da bo dež.

Ali ste že gledali, kako se vijejo zastave? Ali ste že slišali zvonkljanje? Ni nas motil smrad svežega gnoja na njivi niti grmovje, ki je bilo nasekano na ovinku, da ni šla procesija po njivi. In ko smo se obrnili, smo videli na pokopališču križ na sredi in v kotu prostor, ki je čakal, da se kdo obesi. Pa se ni in ne vem, da bi se kdo. Če si se pa ozrl nazaj si videl nebo in pod njim gospoda z monštranco. Dokler si mislil na to, si bil pobožen in priden. Pred nebom je šel stric Rafele, ki je bil očetov bratranec. Visoko je nesel Kristusa ter banderce je plapolalo v jutru. Ob nebu duplirji z upihnjenimi svečami ter za nebom pevci z upihnjenimi svečami in kadečim se stenjem, s privihnjenimi ovratniki ter je nekdo imel na glavi črno kapo. Pravijo, da je bil mraz. Nas ni zeblo in Čohov Janez je pripovedoval, da ima doma zajce. Prav na glas ter ga je nadučitelj zelo grdo pogledal.

Pri župnišču smo videli, da so gorele sveče na oknih, potem smo zropotali pred oltar. Pa smo bili zelo radovedni in gledali, kako so se napenjali možje z zastavami ,potem smo slišali strežnike ter je imel Belčev tisti zvonček, ki jih je imel pet ter z njim mahal pri litanijah. Stric Rafele je bil sam s Kristusom. Potem so prinesli nebo in pod njim gospode ob strani duplirji in za njimi pevci. Najbolj je bilo slišati prvi ženski glas, ki je zelo cvilil ter ga je držala v rokah Pepca, za njo se je metal hripav glas čevljarja Jurija.

Prišli so do glavnega oltarja: stric Rafele je vzdignil kip nad glavo ter hotel po stopnicah. Preproga se je zapletla stric je padel in vrgel kip pred oltar. Pobral ga je hitro, pa se mu je bila odlomila roka. Ženske so prenehale moliti ter zijale čez moške, ko je ves rdeč in jezen stopil s kipom v zakristijo, kjer ga je toliko zlimal, da se mu je držala roka.

Zelo nam je vsem šlo po glavi.

Strica Rafela je poleti mina ubila, ko je cesto prevzel na Salcburškem.

Rekli so, da je bil o veliki noči spomin.

JUGO SLOVANSKA KAT. JEDNOTA

je najboljša in najpopularnejša slovenska podporna organizacija v Ameriki. Računa nizke asesmente in plačuje liberalne podpore za slučaj bolezni, nezgode ali smrti. Ima 185 podrejenih društev in šteje nad 20,000 članov v obeh oddelkih.

Za vstanovitev novega društva zadostuje 8 oseb.

Premoženje Nad Dva Miljona Dolarjev

Pišite za pojasnila na

GLAVNI URAD J. S. K. J., :: :: ELY, MINNESOTA

Dopisi.

Southview, Pa.

Priloženo Vam pošljem tri dolarje za list Glas Naroda.

Dela se še dosti povoljno, delamo 5 dni v tednu, zasluži se pa bolj srednje. Odvisno je od delavca in prostora. Naša pogodba se bliža koncu. Imamo še 8 dni za delati, kajti naša pogodba poteče dne 31. marca, potem pa ne vemo. kaj bodo z nami naredili gospodje baroni. Mislim, da ne bo prišlo do štrajka.

Tukaj je nas precejšnjo število Slovencev, ki se prav dobro razumemo med seboj. Prirejamo veselice in vsakovrstne zabave, ali žalibože, to je največja ovira ker nimamo svojega narodnega doma za veselice in druge zabave.

No, zdaj bo kmalu boljše, ker bomo pričeli prirejati piknike v prosti naravi, ker se bliža topo vreme.

Zdaj voščim vesele velikonočne praznike vsem čitateljem Glas Naroda in uredništvu.

Pozdrav

Math Vehar.

Barberton, O.

Ker se že bližajo spomladanski časi, v katerih se vsaka živa stvar na novo oživi, zato so se tudi moje misli zbudile, da vam pojasnim, kako so rojaki v Barbertonu in okolici prestali zadnjo zimo. Mraza dosedaj ni bilo skoro nič, snega tudi ne. Dela se še prav dobro, in kakor se vidi, bo letos še najboljše leto v novi dobi.

Tukaj v Barbertonu imamo dvajset različnih podpor. društev in kulturnih klubov. na katere smo zelo ponosni. Napredujemo jako dobro, in se mi zdi, da rojaki tako prijazno sodelujejo kakor niso še nikdar poprej v zgodovini slovenske naselbine v Barbertonu. Le tako naprej, barbertonski rojaki, in v par letih bomo pokazali, da skupaj delati se pravi napredovati.

Z vsemi različnimi organizacijami, katere imamo v Barbertonu, bi se človeku zdelo. da imamo vse, kar slovenski kulturni svet zahteva? Ampak to ni resnica. Današnje ideje so, da se gleda in dela za napredek in v ta namen bi svojim prijateljem priporočal, da bi se združila vse slovenska društva in klubi v Barbertonu in okolici in bi kupili gozd ali zemljo za piknike v bližini Barbertona; to je pet ali več akrov.

Kakor vam je že znano, smo dosedaj imeli piknike v dveh ali celo treh različnih prostorih. Pripetilo se je, da je bilo večkrat par piknikov na eno nedeljo. Nazadnje ni nobeno teh društev naredilo dobička. Včasi so bili celo na izgubi, predno je bilo vse končano.

Moja ideja je, da bi vsaka organizacija. katera bi bila članica ter družbe imela en glas za vsak odstotek članstva. Tako bi vsa društva lastovala prostor.

Stroški bi znašali za vsako organizacijo samo pet odstotkov.

Torej prijatelji, premislite dobro. Apeliram na uradnike vseh organizacij v Barbertonu, da razpravljate o tej zadevi.

Vaš za napredek slovenske naselbine.

Vinko Lautar.

Cleveland, O.

V nedeljo, 28. marca bo dan. ko bi morali priti vsi zavedni Slovenci na plan. V nedeljo. deloma že v soboto, 27. marca zvečer se prične izredna slavnost mladine. ki pohaja Slovensko in Umetniško šolo S. N. Doma na St. Clair Ave. Oboji bodo pokazali občinstvu na svoje načine, kaj so se naučili v eni ali drugi šoli in kaj nam obetajo za prihodnjost. Pokazali nam bodo, da je Slovenska kot Umetniška šola uspeh prve vrste in da smo Slovenci v Clevelandu lahko ponosni na našo mladino, ki se — čeravno bi jih bilo lahko več — tako vestno zanimajo za umetnost in za izobrazbo vobče.

Direktoriju in Prosvetnemu klubu S. N. Doma se lahko čestita, da negujejo v SND take šole, ki neoporekljivo povzdigajo ponos in ugled ne samo Slovencev, pač pa vseh Jugoslovanov. Zato je slehernega zavednega Slovenca dolžnost, da pride v nedeljo v S. N. Dom. da se na lastne oči prepriča, da se izplača nekaj žrtvovati in da se izplača še nadalje gojiti take šole, kot jih ima pod svojo streho S. N. Dom na St. Clair Ave.

Kot sem že omenil, se v soboto, 27. marca, ob 7. uri zvečer otvori razstavo slik učencev umetniške šole SND v spodnji dvorani. Razstava bo odprta do 11 ure zvečer in nadaljuje se naslednji dan, to je v nedeljo. Vstopnina je prosta na razstavo. Pripravljen pa bo nabiralnik za prostovoljne darove za v podporo vzdrževanje šol SND. Kateri bo hotel, bo lahko položil "mali dar, šolam SND na oltar", po svoji možnosti in čutu. Najglavneje pri tem pa je, da gotovo pridete na razstavo in si ogledate najnovejša dela — slike, ki so bile dovršene izza lanske razstave po učencih Umetniške šole S. N. Doma, katere poučuje umetnik Gregorij H. Prusheck pod pokroviteljstvom Prosvetnega kluba SND. Razstava slik se nadaljuje v nedeljo od 2. ure popoldne naprej do polnoči.

V nedeljo popoldne ob 3. uri pa podajo učenci in bivši učenci Slovenske šole pod režijo Mary Ivanuševe krasno in zelo zanimivo pravljično igro v petih dejanjih: "Princezka in pastirček", ki jo je spisal znani slovenski pisatelj Pavel Golia. V igri nastopi nad 30 oseb: — graščak s princezko, veterani in spremstvom; kočarica s sinom pastirčkom; botra Šuma z žabami, zajčki in medvedi. nazadnja pa nastopijo še goske. Igra je skozi in skozi prepletena z lepim petjem in bo gotovo vsem ugajala. Med drugim poje botra Šuma:

"Lepo je življenje naše,
lep, prelep je beli svet.
In za vse dovolj je paše.
Živi! In drugim daj
život!"

Vse igre, katere je spisal pisatelj mladinskih iger, Pavel Golia, so ljubke in ustrezajo okusu mladih in starejših ljudi. V preteklosti smo imeli priliko videti že najmanj dve njegovi igri in sicer je dramsko društvo Ivan Cankar vprizorilo prvič njegovo delo "Poslednje Peterčkove sanje o kralju Matjažu" pod režijo gospe Avguste Danilove, dne 28. decembra 1924. kar je ostalo marsikomu v spominu. Drugo mladinsko igro "Jurček", pa smo imeli priliko videti ob zadnjem božiču v SND.

Vstopnina v nedeljo k predstavi "Princezka in pastirček" je določena samo na 25c, da se na ta način omogoči vsem, revnim in premožnejšim, videti nekaj lepega. Vstopnice so v predprodaji pri vseh zastopnikih društev, ki tvorijo Prosvetni klub S. N. Doma; dobijo se pri tajniku SND John Tavčarju in pri podpisanem. Avditorij S. N. Doma mora biti v nedeljo zaseden popolnoma. Praznujte Velikonočne praznike v S. N. Domu z našo, še dosti obetajočo mladino! Na svidenje!

Erazem Gorshe,
tajnik Prosvetnega kluba SND.

Stare šege in Veliki teden.

O veliki noči je polno starih šeg in navad, ki imajo svoj izvor v sivi davnini: Še dandanašnji prižigajo ponekod kresove na veliko soboto zvečer in blagoslovljene šibe iz butar, ki imajo baje to moč, da odganjajo požar, so pač še ostanek iz nekdanjega poganskega proslavljanja največjega pomladanskega praznika. Ljudje tudi verujejo, da vsebuje voda, kamor namočijo blagoslovljeno šibo iz lesenega žegna, tako moč, da pozdravi živino. Pravijo tudi, da je zdravo, če kdo pogoltne blagoslovljene mačice iz lesenega žegna. Če kdo poje na tešče tri mačice, ga tisto leto ne bo zadel niti požar, niti ga ne bodo boleli ne vrat ne zobje. Vse take "vere" so dokaz, da živi velika noč v ljudeh še zdaj kot moč pomladi in zato tudi pravijo, da vsebujejo spomladi razna zelišča prav posebna zdravila. Ta prazna vera je pa tudi v zvezi z resnično vero v Boga, ki daje rast in življenje vsemu stvarstvu.

Veliki četrtek je znan radi mnogih zelišč, ki jih je treba zauziti, da je človek na varnem spričo kakih čarovnij. Taka zelišča bi bila: trobentica španski bezeg, kopriva, česen, regrat, hmen in še nekatera. Jasno je, da si človek po dolgem zimskem čakanju zaželi svežih zelišč in zato je nemara tudi nastalo to praznoverje. Da mora pa človek vprav na veliki četrtek zaužiti ta zelišča, izvira odtod, ker je Zveličar tega dne postavil presv. Rešnje Telo in je obhajal zadnjo večerjo. Tudi medu ne sme nedostajati na veliki četrtek, ki so ga naši pradedje zmeraj uživali radi redilnosti in okusnosti. A praznoverje mu pripisuje prav čarovniško moč. Če ješ med ta dan na tešče, te vse leto ne bo noben stekel pes ugriznil. Na Češkem pa pravijo: če vržeš na veliki četrtek kos kruha z medom namazanega, med prvo zelenje na njivo, in če se ob solnčnem zahodu prej molče umiješ v tekoči vodi, se mrčes vse leto ne bo lotil ne tebe ne njive.

Jajca, ki jih kokoši znesejo na veliki četrtek, imajo tako moč, da obvarujejo hišo ognja. Če vržeš tako jajce čez hišo na drugo stran, ne bo tjakaj, kamor je padlo, nikoli treščilo. Še več! Kdor nosi jajce velikega četrtka s seboj, more v cerkvi ali na kakem križpotju spoznati čarovnice.

Največ praznoverja pa se vrti okrog velike nedelje. Še solnce, pravijo, pozdravi ta veliki dan zmage dneva nad nočjo in smrtjo, s tremi veselimi skoki, ko vzide. Posebno važno je zajemanje velikonočne vode, ki si jo nastrežeš v strogem molku opolnoči(od sobote na nedeljo) in jo prav tako molče prineseš domov. Vse leto vsebuje ta voda zdravilno moč. Kdor jo pije, ne bo zbolel, kdor se umije z njo, ne bo dobil peg na obraz. Obraz bo zmeraj mlad in lep, oči bodo bistre, svetile se bo in lesketale. Če s to vodo poškropiš obleko in postelje se obvaruješ mrčesa. Celo konje ženejo pred solnčnim vzhodom k vodi, da se napijejo velikonočne vode, ki vsebuje tolikšno moč za človeka in žival. Tudi to praznoverje je v zvezi z resničnostjo, saj je sveža, jutranja voda zares zdrava in okrepi človeka in živali. Ker so v prejšnjih stoletjih krstili ljudi tako, da so jih pomakali z vsem telesom v vodo, kar pravoslavni še delajo, je moč velikonočne vode tudi z vero v zvezi.

Tudi velikonočnega ognja se je kmalu oprijelo praznoverje in se zlasti spojilo z voskom in okrasjem velikonočne sveče. Vosek, ki kaplja s sveče, je dober za čebele in med in kdor ima ta vosek pri sebi, ga ne bo nikoli zadela nesreča na lovu. Kaj čudna je pa ta "vera", če imajo tatovi, ki pridejo krast med v čebelnjak, ta posvečeni vosek v žepu, ne bo njihova kraja nikoli prišla na dan. Tudi velikonočni zajček, ki je zlasti v navadi pri Nemcih in severnih narodih, je nekakšna prispodoba neizčrpnih naravnih sil, ki kar venomer presnavljajo svet, ki iz starega tvorijo novo, iz smrti življenje iz teme — luči, a trpljenje spremijajo v veselje. Tako ima tudi velikonočno praznoverje svoj globoki pomen, kar l izraža pesem:

Ustvarjajoča luč plamti in kroži
da sleherni oklep se razpoči;
a nad vodami bedi moč duha,
ki neizmerno ljubezni nam da.

Značilno pa je, da je veliki petek ljudi tako prevzel ter pretresel, da je vpričo njegovega veličastje onemela celo ljudska domišljija in da prazna vera o njem molči.

Moste, Ljubljana.

Vsebino Slovensko Amerikanskega Koledarja je že prijatelj Matija Pogorele jako umestno ocenil. V Koledarju sem videl tri slike Peter Zgage, od katerih me je prva s klobukom v roki — jako zanimala in mi vzbudila spomin na tiste čase, ko se je Peter Zgaga naročnikom Glas Naroda vprvič predstavil.

Bilo je nekako pred dvajsetimi leti, ko je pevsko društvo Slavec priredilo koncert in igro v prostorih češkega Sokola na East 72. St., N. Y. Ker je ta Sokolovna precej oddaljena od bivališč Slovencev, pričelo je občinstvo prihajati šele ob desetih, radi česar se je cela prireditev končala šele ob poldveh popolnoči. V igri sta igrala gospa Avgusta Danilova in Mr. Ivan Adamič. Plesaželjna mladina je seveda izražala svojo nejevoljo, a veselica je vseeno dobro uspela in se nehala okoli 5. ure zjutraj. — Zadnjo pesem "V hribih se dela dan" je Slavec odpel že precej proti jutru. Čez dva dni izšla je kritika v Glas Narodu s podobo kakor je sedaj v Koledarju. Kot avtor je bil označen Peter Zgaga. ki je med drugimi napisal, da se je res že v hribih delal dan, ko je Slavec to pesem zapel. Od tega časa se je pričela kolona Peter Zgaga, ki prinaša čitateljem mnogo nedolžne zabave, včasih pa tudi nekoliko pikrih opazk, katerih namen ni koga žaliti.

*

Bil sem zadnji teden zopet enkrat v Domžalah. Obiskal sem prijatelja Pavlija, ki je jako zbolel in ima živčno vnetje. Bali so se za njegovo življenje, vendar je sedaj. kakor zatrjuje zdravnik, že izven nevarnosti. Zbolel je tudi stric Podboršek in je tudi v domači oskrbi. Franc Končan, od katerega sem zadnjič poročal, da si je zlomil nogo, je še zdaj v ljubljanski bolnišnici. — V Domžalah je umrlo po božiču 22 oseb.

Ker sem ravno pri boleznih

Nadaljevanje na 6. strani.

NAPRODAJ

imam 6 hiš in 75 lotov, hiše so tudi pripravne za vsakovrstno trgovino, vse poleg State Rd. 49, dve milji iz Chicage in po 15 minut do dveh drugih mest. Prodam vse za zmerno ceno. Pišite ali ze pa oglasite pri lastniku: FRANK SPOLAR, 143 and Wood St., Box 12, Harvey, Ill. (10x Thurs.)

POUČNE KNJIGE
RAZNE POVESTI IN
ROMANI
PESMI IN POEZIJE

KNJIGARNA "GLAS NARODA"

216 WEST 18th STREET
NEW YORK, N. Y.

: : ZEMLJEVIDI : :
MOLITVENIKI
: : : IGRE : : :

ROMANI - SPISI - POVESTI

ANDREJ TERNOVC, (autor), **reliefna karikatura iz minulosti** ..... .30

BEATIN DNEVNIK, spisala Luiza Pesjakova. — 164 strani. Cena ..... .60

Poleg Pavline Pajkove je Luiza Pesjakova takorekoč edina ženska, ki se je koncem prejšnjega stoletja udejstvovala v slovenski književnosti. Njeni spisi razodevajo čutečo žensko dušo.

BELE NOČI, MALI JUNAK, spisal F. M. Dostojevski. 152 strani. Cena ..... .60

Kratke povesti iz življenjepis pisatelja. To so prva književna dela slavnega ruskega romanopisca.

DEKLE ELIZA, spisal Edmond de Concourt. 112 strani. Cena ..... .40

Concourtova dela so polna fines in zanimivosti, zlasti v risanju značajev, čijih nekateri so mojstrsko podani in ima človek med branjem vtis, da posamezne osebe sedijo kraj njega in kramljajo z njim.

DON KIHOT. spisal Miguel Cervantes. 158 str. Cena .75

To je klasično delo slavnega španskega pisatelja. To je satira na viteštvo, ki je še vetno hotelo ohraniti svoj ponos in veličino, pa se ni zavedalo, da že umira. "Don Kihot" spada med mojstrovine svetovne literature.

DVE SLIKI, spisal Ksaver Meško. 103 strani. Cena .60

Dve črtici enega naših najboljših pisateljev vsebuje ta knjiga. "Njiva" in "Starka". Obe sta mojstersko završeni, kot jih more završiti edinole naš nežno-čuteči Meško.

FILOZOVSKA ZGODBA, spisal Alojzij Jirasek. 182 strani. Cena ..... .60

Kdor ne pozna dijaškega življenja, naj prečita ta roman. Ob čitanju se mu bo odprl povsem nov svet, poln neslutenih dogodkov.

GLAD. Spisal Knut Hansun. 240 strani. Cena .90

Roman znanega nordijskega pisatelja je svojevrstno velezanimiv in odkriva čisto nove strani človeškega življenja.

GOSPODARICA SVETA, (Karl Figdon) ..... .50

GOZDOVNIK, spisal Karl May. Dva zvezka. 208 in 136 strani. Cena ..... .75

Spisi Karla Maya so znani našim starejšim čitateljem. Marsikdo se spominja njegovih romanov "V padišahovi senci", "Vinetov", "Žut" itd. Dejanje "Gozdovnika" se vrši na nekoč divjem ameriškem Zapadu.

GOMPAČI IN KOMURSAKI
Spisal Julij Zeyer. 154 strani. Cena ..... .45

Pestre slike sanjavega življenja tiste sanjave, bujne dežele, ki smo jo do nedavna poznali komaj po imenu. To je pesem ljubezni in zvestobe.

GREŠNIK LENART, spisal Ivan Cankar. 114 st. Cena .70

HUDO BREZNO in druge povesti, spisal Franc Erjavec. 79 strani. Cena ..... .35

Naš izboren pripovednik in poznavatelj narave nudi čitatelju lepoto naših krajev in zanimivosti iz življenja naših ljudi.

IDIOT. Spisal F. M. Dostojevski.
ŠTIRI KNJIGE. Cena 3.35

Krasen roman enega najboljših ruskih pisateljev. Roman vsebuje nad tisoč strani.

IGRALEC. spisal F. M. Dostojevski. 265 strani. Cena .75

Slavni ruski pisatelj je v tej povesti klasično opisal igralsko strast. Igralec izgublja in dobiva, poskuša na vse mogoče načine, spletkari, doživlja in pozablja, toda strast do igranja ga nikdar ne mine.

JERNAČ ZMAGOVAČ, spisal H. Sienkiewicz, 123 strani. Cena ..... .50

Knjiga vsebuje poleg naslovne povesti znanega poljskega pisatelja tudi povest "Med plazovi". Obe sta zanimivi in vredni, da jih človek čita.

JUTRI, spisal Andrej Strug, 85 strani. Cena trdo vezane .75

Knjiga je posvečena onim, ki so šli skozi bol in pričakovanje... Posvečena je njihovemu tihemu junaštvu.

KAJ SI JE IZMISLIL DOKTOR OKS, spisal Jules Verne. 65 strani. Cena ..... .45

Menda ni bilo pisatelja na svetu, ki bi imel tako živo domišljijo kot jo je imel Francoz Jules Verne. In kar je glavno, skoro vse njegove napovedi so se vresničile. Pred dolgimi desetletji je napovedal letalo, submarin, polet v stratosfero itd.

KAKO SEM SE JAZ LIKAL, spisal Jakob Aleševec. TRI knjige po 150, 180 in 114 strani. Cena ..... .60 **vsak zvezek. Vsi trije**.....1.50

Pisatelj nam v teh treh knjigah opisuje usodo in življenje kmetskega fanta, ki so ga stariši poslali v šole, kjer se je vzdrževal z lastnimi sredstvi ter zdaj lažje, zdaj težje, lezel od šole do šole ter si slednjič priboril v življenju mesto, po katerem je stremel. Knjige so pisane živahno. Ob čitanju se bo moral čitatelj večkrat od srca nasmejati.

KMEČKI PUNT, spisal Aug. Šenoa 75

Zgodovina našega kmeta je zgodovina neprestanih bojev. Bojev s Turki in graščaki. — "Zadnji kmečki punt" je mojstersko opisal slavni hrvatski pisatelj Šenoa. Krasen roman bo sleherni z užitkom prečital.

LA BOHEME. Spisal H. Murger. 402 str. Cena...90

Knjiga opisuje življenje umetnikov v Parizu okoli polovice devetnajstega stoletja. — Knjiga je svetovno znano delo.

LISTKI, (Ks. Meško), 144 strani ..... .70

MALI LORD, spisala Frances Hodgeson Burnett. 193 strani. Cena ..... .80

Globoko zasnovana povest o otroku, ki gane odljudnega čudaka. Deček je plod ameriške vzgoje, ki ne pozna ralik med bogatini in revži, pač pa zna razlikovati le med dobrim in slabim.

MALENKOSTI, spisal Ivan Albreht. 120 strani. Cena .30

Štiri zanimive črtice našega priznanega pisatelja.

MATERINA ŽRTEV. 240 strani. Cena ..... .60
Zanimiva povest iz dalmatinskega življenja.

MILIJONAR BREZ DENARJA, spisal C. Phillips Oppenheim. 92 strani. Cena 75

Do skrajnosti napet roman iz modernega življenja. Oppenheim je znani angleški romopisec poznan po celem svetu.

MED PADARJI IN ZDRAVNIKI
Spisal Janko Kač. 119 strani. Cena ..... .60

MIMO ŽIVLJENJA, spisal Ivan Cankar. 230 str. Cena .80

MLADA LETA, (Jan. E. Grek), 188 str. ..... .60

MOŽJE, spisal Emerson Hugh. 209 strani. Cena1.50
Zanimivo delo, ki bo ugajalo vsakemu čitatelju. Prevod prav nič ne zaostaja za originalom.

NADEŽNA NIKOLAJAVNA
Spisal V. M. Garšin. 112 strani. Cena ..... .35

Junaki tega romana blodijo in tavajo skozi temo življenja. Vzpenjajo se kvišku, a sredi pota omagajo.

NAŠA VAS, spisal Anton Novačan. 224 strani. — Cena 1.—

V zvezku je devet črtic povečini iz naše lepe Štajerske. Pisatelj Novačan je nedosegljiv mojster v opisovanju značajev.

NAŠA LETA, spisal Milan Pugelj. 125 strani. — Cena vez. ..... .70 **Broš.** ..... .50

Knjiga vsebuje dvanajst povesti pisatelja Puglja, ki je poznal dušo dolenjskega kmeta kot le malokdo.

NAŠI LJUDJE, spisal Alois Remec, 94 strani Cena .40

Zanimiva povest iz časov, ko so bili Francozi na Vipavskem.

NOVA EROTIKA, spisal Ivan KOZMAN. Trdo vezana. 115 strani. Cena ..... .70

Knjiga vsebuje "misli, ki so se rodile v človeku v prvih letih svetovne vojne".

PESMI V PROZI, spisal Chas. Baudelaire. 112 strani. Cena ..... .80

Verna slika pestrega velikomestnega življenja in spominov nanj.

PINGVINSKI OTOK, spisal Anatole France. 282 strani. Cena ..... .60

To je satira na francoske pretekle in sedanje razmere. V tej knjigi je slavni francoski pisatelj najbolj drzen in brezobziren v svoji zabavljici.

PLAT ZVONA, spisal Leonid Andrejev, 131 str. Cena .40

Poleg naslovne povesti slavnega ruskega pisatelja vsebuje knjiga še dve, namreč "Misel v megli" in "Brezdno".

POSLEDNJI DNEVI POMPEJA (2 zv.) 1.25
POPOTNIKI, spisal Milan Pugelj. 95 strani. Cena .60

V tej knjigi je zbral znani slovenski pisatelj Pugelj deset črtic iz našega domačega življenja.

POVESTI IN SLIKE, spisal Ksaver Meško. — 79 strani. Cena ..... .60

Knjiga vsebuje tri povesti našega priljubljenega pisatelja, mojstra v opisovanju. Njegov slog je izrazit, njegove misli so globoke in mehke. Posebno ženske so vnete za njegova dela.

PRAVICA KLADIVA, spisal Vladimir Levstik. 144 strani. Cena ..... .50

Povest iz vojne dobe, ko se je v srcih vseh naših razsodnih ljudi porajala misel na edinstveno Jugoslavijo. Levstik je to klasično opisal. Z osvobojenjem domovine doseže tudi povest svoj višek.

PRED NEVIHTO, spisal I. Turgenjev. 96 str. Cena .35

Mojstersko delo slavnega ruskega pisatelja.

PRIHAJAČ, spisal Fr. Detela. 157 strani. Cena .60

Kakor vse Detelove povesti, je tudi ta vzeta iz našega pristnega domačega življenja.

PRI STRICU, spisal Gangl, 111 strani ..... .60

PRODANE DUŠE, spisal Joža Lakovič. 160 str. Cena .60

Kdor hoče vedeti, kaj počno fašisti z našim ubogim ljudstvom na Krasu, naj prečita to pretresljivo zgodbo.

PTICE SELIVKE, Rabindranat Tagore. Trda vez. 84 strani. Cena ..... .75

Prgeovori, eseji in misli slavnega indijskega pisatelja.

RANJENA GRUDA
Spisal Ivan Albreht. 103 stran.. Cena.... .35

Posebno zanimanje vzbuja ta povest po svoji aktualni vsebini, ki razmotriva nekaterе moderne probleme in posega v drugem delu v vojno in povojno dobo.

RDEČA MEGLA, spisal Karl Figor. 196 strani. Cena .70

V širokem štilu zasnovan avanturističen roman znanega pisatelja, ki zna dejanje razpletati s tako čudovito fineso, da mora čitatelj nehote z napetim pričakovanjem čitati do konca.

ROMANTIČNE DUŠE, spisal Ivan Cankar 87 strani. Cena ..... .60

SPISJE. Male povesti iz kmečkega življenja. — 67 strani. Cena ..... .35

SLIKA DORIANA GRAYA. Spisal Oscar Wilde. 301 strani. Cena 1.20
To je eden najbolj značilnih spisov znamenitega angleškega pisatelja. Roman je izredno zanimiv po svojem stilu, po svoji fantastični vsebini, po svoji globoki miselnosti in napetosti, ki veže bralca z nepremagljivo silo nase.

SLIKE, spisal Ksaver Meško. 189 strani. Cena.... .60
Osem povesti, ki zaslužijo, da jih sleherni prečita.

ŠTUDENT NAJ BO. — NAŠ VSAKDANJI KRUH, spisal F. K. Finžgar. 80 strani. Cena .50
Naš mojsterski pripovednik nam nudi v teh dveh svojih delih obilo duševnega užitka.

STRAHOTE VOJNE, spisala Bertha pl. Suttner. 228 strani. Cena ..... .50
To je ena najslavnejših knjig, ki imajo namen vzbuditi v človeku stud do vojne. Pošastni prizori so opisani točno in natančno. Vsaka mati bi morala čitati to knjigo, kajti to je izpoved žene in matere, ki je izgubila na bojišču svoje najdražje.

TATIČ, spisal France Bevk. Trda vez. 86 str. Cena .70
Naš izboren primorski pisatelj nam daje v tej knjigi dve povesti, ki jih je posvetil svoji materi.

TARZANOV SIN. Vezano, 301 strani 1.25

TUNEL, spisal Bernhard Kellermann. 295 str. Cena 1.25

Globoko pod zemljo vrtajo orjaški stroji tunel med Evropo in Ameriko. Cele armade delavcev se zarivajo vedno globlje v osrčje zemlje. Sredi dela zaloti graditelje strahovita katastrofa, katere žrtev je na tisoče in tisoče delavcev. Toda železna volja inžinirja Allana ne odneha, dokler ne steče med Evropo in Ameriko globoko pod oceanom prvi vlak.

VEČERNA PISMA, spisala Marija Kmetova. Trda vez. 51 strani. Cena ..... .75

Knjiga vsebuje petnajst pisem, ki jih preveva iskreno občutje. Pisma govore o sanjah ženskega srca, o ljubezni sorodnih dušah.

VERNE DUŠE V VICAH
Spisal Prosper Merimee. 80 strani. Cena.. .30

Eden najboljših spisov francoskega mojstra. vzeta iz našega kmetskega življenja.

V KREMPLJIH INKVIZICIJE, spisal Michel Zevaco. 461 strani. Cena 1.30

To je mojstersko delo v svetovnimi literaturi z neštetimi zapletljaji in nasičeno vsebino, da bo navezalo vsakega čitatelja, ki ga vzame v roko.

V GORSKEM ZAMOTJU, spisal Anton Koder. 130 strani. Cena ..... .40
Zanimiva povest iz prejšnjega stoletja.

VETNAR, spisal Rabindranat Tagore. 105 str. Trdo vez. ..... .75 **Mehko vez.** ..... .60

V knjigi je vsebovana globoka mirna modrost in srčna plemenitost najslavnejšega indijskega pisatelja.

VOJNIMIR, spisal Josip Ogrinec. 78 str. Cena .35
Zanimiva povest iz časov prekrščevanja koroških Slovencev.

V ROBSTVU, spisal Ivan Matičič. 255 strani. Trda vez. Cena 1.25
Ivan Matičič je eden tistih redkih naših ljudi, ki ne pozna samo vojne in njenih grozot ter posledic, ampak zna tudi vse pretresljivo opisati.

ZABAVNA KNJIŽNICA. 122 strani. Cena ..... .75
Zvezek vsebuje povesti Miličinskega, Premka in Laha. Posebno pretresljiv je spis Miličinskega "Mladih zanikerneže lastni življenjepisi".

ZADNJA KMEČKA VOJSKA. Spisal A. Šenoa, poslovenil L. J. za Ljudsko knjižico, obsega 378 strani, in je jako zanimivo pisana povest Cena ..... .75

ZAPISKI IZ MRTVEGA DOMA. Spisal Dostojevjevski. I. DEL 260 strani, II. DEL 212 str. 2.—
Veliki Dostojevski je podal v tem svetovnoznanem romanu sliko življenja ruskih jetnikov takozvanih katorgah, utrjenih jetniških taborih v Sibiriji.

ZLOČIN IN KAZEN, spisal F. M. Dostojevski.
DVA ZVEZKA. Skupaj 605 strani. Cena ..1.25
Najslavnejše delo slavnega ruskega misleca. Nihče ni tako opisal duševnosti zločinca kot ga je opisal v tem romanu Dostojevski.

ZGODBE NAPOLEONOVEGA HUZARJA, spisal Conan Doyle. 382 strani. Trda vez. Cena.... .80
Broširana..... .60

Čitatelj se mora do solz nasmejati, ko čita poglavja: Kako je izgubil Napoleonov huzar ubo; Kako je zavzel Saragosso; Kako je ubil "brata"; Kako ga je hudič skušal, itd.

ZBRANI SPISI, 368 strani. (II. zvezek). Cena 2.50
V tem zvezku so zbrani spisi našega prvovrstnega pisatelja Maslja-Podlimbarskega, ki je pogledal v široki svet ter deloval za združenje ne samo Jugoslovanov, pač na Slovanov v splošnem.

ZMAJ IZ BOSNE, spisal Jos. Ev. Tomšič. 229 strani. Cena ..... .75

Roman iz krvave bosenske zgodovine. Boji s Turki; skoro neverjetne dogodivščine; temeljit opis najbolj kravave dobe Bosancev.

ZGODBE ZDRAVNIKA MUZNIKA, spisal Ivan Pregelj. 98 strani. Cena ..... .70

Pregelj je eden najboljših slovenskih pisateljev. Ta zgodovinska povest prav nič ne zaostaja za njegovimi drugimi deli. Pregelj je globok, navzlic temu pa lahko razumljiv tudi preprostemu čitatelju.

Zbirka ZANIMIVIH POVESTI

PRIMERNIH ZA ODRASLE IN MLADINO. — VSEBINA JE RAZNOVRSTNA: ZGODOVINSKA, ZABAVNA, POUČNA. — VEČINA KNJIG OPREMLJENA Z LEPIMI SLIKAMI

ANDERSONOVE PRIPOVEDKE
111 strani. Cena ..... .35
ANDREJ HOFER 50c
BENEŠKA VEDEŽEVALKA 35c
BELGRAJSKI BISER 35c
BOŽIČNI DAROVI 35c
BOJ IN ZMAGA 28c
CVETINA BOROGRAJSKA 45c
CVETKE (pravljice za stare in mlade) 30c
ČAROVNICA S STAREGA GRADA 25c
DEVICA ORLEANSKA 50c
DEDEK JE PRAVIL (pravljice) 40c
ELIZABETA, HČI SIBIRSKEGA JETNIKA 35c
FRAN BARON TRENK 35c
FRA DIAVOLO 50c

GOSPOD FRIDOLIN ŽOLNA. Spisal Fran Milčinski, veselomodre humoreske, 72 strani .35

JANKO IN METKA (kartonske slike za otroke) 30c

KOREJSKA BRATA (črtice o misijonarjih v Koreji) 30c
KRALJEVIČ IN BERAČ 30c
KRVNA OSVETA (povest iz abruških gora) 30c
KAJ SE JE MAKARU SANJALO 25c
MARKO SENJANIN, SLOVENSKI ROBINSON..... 75c
MARON, kršćanski deček iz Libanona 25c
MUSOLINO, ropar Kalabrije 40c
MRTVI GOSTAČ 35c
MALI KLATEŽ (spisal Mark Twain) 70c
MLADIM SRCEM (par krasnih črtic pisatelja Meška) 25c
NA RAZLIČNIH POTIH 40c
NA INDIJSKIH OTOKIH 50c
PREGANJANJE INDIJANSKIH MISIJONARJEV. Spisal Jos. Spillman. Cena ..... .30
PRISEGA HURONSKEGA GLAVARJA. Povest iz starejše misijonske zgodovine kanadske. Spisal Ant. Huonder. Cena ..... .30
PRVIČ MED INDIJANCI. Povest izza časa odkritja Amerike. Cena ..... .30
PABERKI IZ ROŽA 25c
PARIŠKI ZLATAR 35c
POŽIGALEC 25c
PRSTI BOŽJI 30c
PRAPREČANOVE ZGODBE 35c
POVODENJ (spisal Krištof Šmit) 30c
PRIGODBEČEBELICE MAJE, trd. vez. ..... 1.—
PIRHI (spisal Krištof Šmit) 30c

PRAVLJICE IN PRIPOVEDKE ZA MLADINO
I. zv. ..... 40c II. zv. 40c

PRAVLJICA. Spisal H. Majar. Izbrani iz prostega naroda. Cena ..... .40

PRIGODBE ČEBELICE MAJE. Spisal W. Bonsels. Poslovenil Vladimir Levstik. Roman za mladino. Cena ..... .70

PRAŠKI JUDEK 25c
PATRIA (povest iz irske zgodovine) 30c
POSLEDNJI MOHIKANEC 30c
RDEČA IN BELA VRTNICA 30c
REVOLUCIJA NA PORTUGALSKEM 30c
ROBINZON KOŠUTNIK ..... .50
SKOZI ŠARNO INDIJO. Kačji krotitelj, nevarnosti in nezgode s potovanja dveh mornarjev. Cena ..... .60
SUEŠKI INVALID 35c
SISTO IN SIESTO (povest oz Abrucev) 30c
SVETA NOTBURGA 35c
STEZOSLEDEC 30c
SVETA NOČ (pripovedke) 30c
TRI INDIJANSKE POVESTI 30c
TURKI PRED DUNAJEM 30c
TISOČ IN ENA NOČ, mala izdaja, trdo vezano 1.—
VOJSKA NA BALKANU s slikami, več zvezkov po ..... .20
VOLK SPOKORNIK (spisal Franc Meško; s slikami) $1.00
Trda vez.....1.20

ZABAVNI LISTI ZA SLOVENSKO MLADINO
3 zvezki po 50c
ZADNJI DNEVI NESREČNEGA KRALJA 60c
ZLATOKOPI (povest iz Alaske) 25c
ZBIRKA NARODNIH PRIPOVEDK (dva dela)
I. del ..... 40c II. del 40c
ZBRANI SPISI ZA MLADINO — 10 povest; Vinski brat; osem povesti in 13 povesti spisal Engelbert Gangl), v 1 zvezku ..... .50
VINSKI BRAT. (V. zv.), Gangl ..... .50
8 POVESTI. (IV. zv.), Gangl ..... .50
13 POVESTI. (III. zv.), Gangl ..... .50

SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
216 WEST 18th STREET
NEW YORK, N. Y.

"GLAS NARODA" pošiljamo v staro domovino. Kdor ga hoče naročiti za svoje sorodnike ali prijatelje, to lahko stori. — Naročnina za stari kraj stane $7. — V Italijo lista ne pošiljamo.

Imamo v zalogi
BLAZNIKOVE
Pratike
za leto 1937
Cena 25c
s poštnino vred.
"Glas Naroda"
216 West 18th Street
New York, N. Y.

KRATKA DNEVNA ZGODBA

VELIKA NOČ ZAKONCEV MRDUH

Margareta, po božjih, posvetih in nekdaj tudi morda po ...čnih postavah, prava zakonska polovica zadolženega in ...ravkar umrlega vpokojenca Mrduha, je s solznimi očmi zrla bledo obličje svojega življenskega druga, s katerim je v miru in prepiru pretolkla toliko let.

Smrt povzroča mnogo sitnosti in potov. Tudi Margareta je morala misliti na to. Obrisala je svoje mokro lice, zaklenila borno stanovanje ter se odpravila, da uredi glede zvonenja, pokopa in vsega, kar je treba.

Ko se je vrnila, bi jo bila malone zadela kap. Mrduh, ta pravilno umrli je — migal z očmi, gibal z rokami in vsem telesom ter — joj — mirno vpraval Margareto, kje za boga, se je mudila tako dolgo.

— Kaj — kaj — pa — moj ljubi mož, mislila sem, da si umrl!

— Saj sem umrl, Margareta, res, umrl sem — je pritrdil Mrduh ter se napol dvignil v postelji.

— I, kako neki? se je čudila ženica in pri tem že nekoliko luševno uravnovešena sedla na rob postelje. Mrdunec, to je bil krč, le verjemi mi, samo krč je bil!

— Ne, ženica, res sem umrl. Toda vrnil sem se, ker me na onem svetu nikjer niso marali. Glej, da ti povem!

V trenutku, ko sem se sprosil svojih revmatičnih kosti, sem že kakor lahno peresce poletel v sinje višave, ter se sam ne vem kako, znašel pred nebeškimi vrati. Potrkal sem malo ter v strahu in trepetu zastokal: Grešna duša, pripravi se!

Zlati ključ se je zaobrnil in takoj že gledal čestitljivo obličje vratarja Petra, ki sem ga spoznal po bradi. Ali čudo! Sveti vratar mi grehov ni kar nič zameril, nego me je kratko vprašal, če imam kaj denarja.

— Denarja — sem se začudil. — Ne, tega pa nimam. Ga nisem imel na zemlji, še manj pa tu!

— Potem ne bo pri nas nič — me je oplašil čestiti vratar. — Le malo ljudi pride danes v nebesa, a še tisti redki so vsi revni. Mi pa rabimo za vzdrževanje raja denar. Treba je vedno kaj popraviti, pozlatiti. Pomisli, te luči . . . To stane, prijatelj. Torej, kot rečeno, pri nas ne bo zate nič. Zglasi se v peklu, morda bo tam kaj!

To rekši, mi je zaklenil nebeška vrata pred nosom.

Ves skrušen sem poletel dalje in se kaj kmalu znašel pred peklom. Vrag — vratar črn kot čistokrvni zamorec, mi skoči naproti in — čudo, prečudo — tudi ta me vpraša, če imam kaj denarja s seboj.

To mi je bilo pa že preveč. Skoraj jezno vprašam, le čemu jim je v peklu denar.

— Predvsem za kurjavo, odvrne vrag. — Poslednji čas pa zbiramo denar za razširenje pekla, ki je tako nabasan, da poka na vseh koncih in krajih.

— Križ božji! — vzkliknem — pa zakaj mora toliko tudi v pekel!

— Zaradi preklinjevanja, kratko odgovarja vrag.

— A čemu toliko kolnejo?

— Čemu, hahaha — se zareži vrag. — Imajo pač takšno potrebo. Brezposelni kolnejo, ker ne dobe dela, uradniki kolnejo, ker jim ščipljejo plače, trgovci kolnejo radi velikih davkov, kmet kolne nad dolgovi, sploh danes kolne vse. Zato se nam je pekel tako natrpal, da smo iz strahu postali previdnejši. Zadnje čase sprejemamo le take, ki imajo denar, s katerim bo možno razširiti pekel. Kdo bo napravil načrt, ne vem. Arhitektov imamo že itak dosti.

Denarja jaz nimam — milo zajavkam, ker —

— Bumf — se s silnim treščem zapro peklenska vrata in jaz — oživim ter se znajdem spet tu.

— Jej, jej, ti ubogi Mrduhec — ga miluje ženica. — Torej bi rekla, da je tudi na onem svetu kriza. Sicer pa možek moj ljubi, prav je, da so te poslali nazaj, čisto prav! Kajti umreti je danes luksus, ki ga ne zmore vsak. Prav zdaj sem urejevala za tvoj pogreb. Brr — vse je treba plačati naprej: krsto jamo, zvonjenje, pokop — oh — res bi ne premogla vseh stroškov in končno bi te morala obdržati tu mrtvega. Je pa že bolje, da si živ!

— Tako je, Margaretka. Bodiva vesela, kar se le da! Prav ta hip mi je šinila v glavo misel, da je danes velikonočna sobota. Spodobi se, da si privoščiva pol litra vina in kos šunke.

— Ni mogoče, možek, ni mogoče. Na kredit ne dobiš nič. Pa pijva vodo, jejva kruh, šunko si pa samo misliva.

Mož se je udal. Jedla sta kruh in v duhu prigrizovala šunko. Bila sta zadovoljna, kajti misli in želje po šunki so bile zastonj in neobdavčene, kar je za sedanje čase tudi nekaj.

ZAKAJ TRINERJEVA ANGELICA? ZATO . . .

Zato, ker je zdravje preveč dragoceno, da bi ga ogrožali z dvomljivimi poskusi; zato, ker želite dobiti zdravilo, ki bi pomagalo naravni telesni obrambi, ko pride napad bolezni; in zato, ker želite dobiti zdravilo, ki odstrani pravi vzrok bolezni, in baš zastrantega boste kupili Trinerjevo Angelica Toniko v slučaju želodčnih neredov. To zdravilo uživa najboljši sloves že več kot štirideset let, je zelo milo ter izčisti črevesje tako popolno, da so odstranjene iz njega vse nevarne tvarine, ki so se nabrale v njem. Sistema omogoči povratek k bacilom odpornemu zdravju in udobnosti. Vrne tek, pomaga prebavi in odpravi nemirno spanje. Kot je bilo v starih časih železje za zaščito, je dandanes Trinerjeva Angelica zaščita za vaše telo. Pošljite kupon Joseph Triner Corp., 1333 S. Ashland Ave., Chicago, Ill., in dobili boste izdaten vzorec brezplačno.

Dept. B. Prosim, pošljite mi brezplačen vzorec Trinerjeve Angelice

Ime .....

Cesta .....

Mesto, država .....

ADVERTISE in "GLAS NARODA"

JUGOSLAVIJA

NAJHITREJSA DIREKTNA SLUŽBA

Odpravite se v svojo domovino po SOLČNI JUŽNI PROGI, ki je pozimi idealna pot. Njenega poletnega podnebja in lesketajočih se voda se najlažje veselite na ladjah Italian Line; ladjah, neprekosljivih v udobnostih in ugodnostih modernega oceanskega potovanja in posebno zgrajenih, da vam dajo vse izborne in užitka polne prednosti JUŽNE PROGE.

SATURNIA VULCANIA

Naravnost v Jugoslavijo 16. apr.; 1. maja; 5. junija

REX C. di SAVOIA ROMA

Preko Genove 3. apr.; 10. apr.; 20. apr.; 24. apr.

Za podrobnosti in prostore vprašajte pooblaščenega agenta ali v našem uradu: 624 FIFTH AVE., N.Y.C.

Italian Line

SLOVENCI! Pridružite se enemu izmed velikih izletov v staro domovino. PRVA SKUPINA ODPOTUJE NA

BERENGARIA (preko Cherbourga) 19. JUNIJA

pod vodstvom Mr. B. M. PEKICHA, glavnega tajnika SRBSKEGA NARODNEGA SAVEZA

DRUGA SKUPINA ODPOTUJE NA

AQUITANIA . . . 30. JUNIJA

pod osebnim vodstvom Mr. JOHNA D. BUTKOVICHA, predsednika HRVATSKE NARODNE ZAJEDNICE in HRVATSKEGA RADIŠE

Vse Slovence po Združenih državah in Kanadi vabimo, naj se nam pridružijo. Na poti v staro domovino si oglejte slovito SVETOVNO RAZSTAVO V PARIZU.

Za podrobnosti in prostore vprašajte pri:

SLOVENIC PUBLISHING CO.

(FRANK SAKSER)

216 WEST 18th STREET NEW YORK

CUNARD WHITE STAR

Naši v Ameriki

ROJAKE PROSIMO, NAJ NAM NAKRATKO NA DOPISNICI SPOROČE SLOVENSKE NOVICE IZ NASELBINE.

Iz Milwaukee poročajo: — Zadnje dni je smrt pobrala kar pet rojakov v tej naselbini. Srčni kapi je podlegel Miha Fon, star 77 let in doma iz Šmarja pri Sevnici. V Ameriki je živel 33 let in tu zapušča ženo, štiri sinove in tri hčere — Dalje je pljučnica pobrala Matijo Burlovića, starega 47 let in rojenega v Istri. Bil je samec. — V bolnišnici je umrl Tone Moser, koroški Slovenec, star 42 let. Zapušča ženo in dva otroka. — Operaciji na želodcu je podlegel John Černe, star 40 let in doma iz Leskovca pri Slovenski Bistrici. V Ameriki je bil 30 let in tu zapušča ženo, mater in tri sestre. — Nadalje je v bolnišnici umrl Anton Dobnik, star 61 let in vdovec; doma je bil iz Dobrovej pri Braslovčah. — Rojak Frank Fedran je dobil zastrupljenje, ko si je izrezaval kurje oko na nožem prstu in zdaj so mu odrezali nogo pod kolenom. — Anne Razbornik, hčerka pokojnega pevovodje in kulturnega delavca Valentina Razbornika, se je te dni poročila z dr. Ed. D. Wilkinsonom, zdravnikom.

*

Dne 16. marca se je v Davis, W. Va., ustrelil John Pungartnik, star 63 let in doma iz Griže pri Celju. V Ameriki je bil čez 20 let. Nekje v Wisconsinu zapušča brata, v starem kraju pa ženo in tri otroke.

*

V Sheboyganu, Wis., je v bolnišnici umrl Fr. Suša, star 42 let in doma iz Cerovca pri Trebelnem na Dolenjskem. V Ameriki je bil 27 let.

POSLEDICA PUSTA

Posestnikov sin Polstrak Franc iz Budine pri Ptuju se je na pustni torek z drugimi maškarami napotil proti Dornavi. Družba je med potjo zavžila precej alkohola in so se proti večeru vračali domov že precej okajeni. Med potjo pa je postalo Polstraku nenadoma slabo, tako da so ga morali fantje podpirati. Ker pa je le ni mogel naprej, je prosil svoje tovariše, naj ga puste ležati, da se malo odpočije. Fantje so mislili, da je Polstrak zavžil preveč alkohola in so ga pustili na travniku, češ, ko se bo prespal, da bo sam nadaljeval pot domov. Zjutraj pa so ljudje, ki so prihajali iz Dornave proti Ptuju, našli v obcestnem jarku Polstraka mrtvega. Truplo pokojnega so preneljali v mrtvašnico, kjer se je vršila sodna obdukcija, ki je ugotovila, da je Polstraka zadela srčna kap.

ITALIJA IN JUGOSLAVIJA.

Znani francoski publicist Pertinax pravi v "Echo de Paris" o italijansko-jugoslovanskih odnošajih, da bo v kratkem tudi med Italijo in Jugoslavijo prišlo do nekakšnega "gentlemen's agreementa". Italija bo šla Jugoslaviji na roko zlasti v trgovinskem pogledu. Ni izključena tudi razdelitev interesnih sfer v Albaniji, kar tvori za sedaj samo še zelo teoretično možnost.

DESET LET POKORE ZA ZAKONOLOM.

Kakor poročajo nemški listi, bodo v novem nemškem kazenskem zakoniku zvišali kazen za zakonolom, ki je znašala doslej največ šest mesecev, na deset let. Ta zakon se ne bo dal več spremeniti v denarno globo. Novo bo tudi to, da se zakonolom ne bo zasledoval samo na ovadbo prizadete osebe, temveč da ga bodo smatrali kot napad na državno ustanovo, torej kot oficialen zločin. Prizadeto osebo bodo samo še zaslišali.

L. Ganghofer:

Grad Hubertus

:: Roman ::

117

Zdaj se je posvetilo tudi Zaunerici, da je reč drugačna, kakor je bila zasumila v svojem slepem materinskem strahu. Res je spravila Lizika komaj nekaj pretrganih besed iz sebe, vendar dovolj, da se je polotil Zaunerice popoln obup. "Jezus! Jezus! Moja Lizika bi postala lahko grofica! Pa mora priti vmes nesreča! O ti presveti Bog! Lizika, pojdi! Mogoče se mu ni dosti zgodilo! Ljubi, dobri, sladki človek! To bi bila nesreča! To bi bila nesreča!" Z obema rokama je vlekla dekleta iz izbice in doli po stopnicah, kjer je na zadnji plapolala sveča, kamor jo je bil postavil Zauner, ko je odklepal vežna vrata.

Tarnajoč je segla mojstrica po svečniku. Ko je pa hotela stopiti ven v noč, ji je že prišel nasproti Zauner, omahujoč pod bremenom, ki ga je nosil na rokah. Lizika je omahnila proti zidu, kakor bi jo obšla slabost, mati je pa začela javkati, kakor bi bila imela lastnega sina takega pred seboj.

"Tiho žena!" je zahropel mojster. "Da nas živ človek na čuje! Prikriti moramo že zaradi milostnega gospoda grofa!" Težko sopeč je pogledal v apneno beli obraz, ki mu je slonel na rami. "Kaj hudega božjo voljo menda vendar ne bo!" Stopil je v vežo. "Žena! Vzemi mi ključ iz žepa in odkleni hišo."

Zaunerica je v nemi naglici odprla vrata, stekla gori v Lizino kamrico in prinesla dva rožasta podglavnika. Potem je med jokom in molitvijo držala svečnik, ko je mojster naravnal na zofo negibno telo, ki so mu udi brez moči viseli navzdol. Lizika se je stisnila v kot pri skledniku. Drhteče prste si je držala na ustih in je zmedeno gledala v bledi obraz, ki se je napol pogrezal v blazinice. Vili ni bil nič spremenjen, samo bled, toda ustnice, ki so se rahlo dobrodušno smehljale, so bile rdeče; in rdeče kaplje so lepele tudi na bradi. Dihal je s težavo, v kratkih sunkih kakor bi vzdihoval. Oči je imel odprte; vročično so gorele in strmele v prazno.

Mojster Zauner, ki je klečal pred zofo, je porinil roko pod zglavnik. "Gospod grof! Ljubi, dobri gospod! Kje vas boli?"

Vili je menda čul in razumel. Roke mu je prešel drget in ko rahel dih so se čule besede: "Prosim — moji sestri — povedati." Veke so mu padle napol na oči, in iz kotov ustnic sta stekli dve tenki, rdeči nitki doli po vratu.

"Lizika, zdravnika!" je jeknil mojster Zauner.

Dekle je seglo v kropilnik, si orosilo z blagoslovljeno vodo obraz in planilo ven. Na temni cesti je zaihtelo in začelo teči, da mu je jenjalo sapo.

24. POGLAVJE

Nad parkom Hubèrtovega gradu se je razgrinjala lepa noč. V orlji kletki je bilo spokojno tiho. Zdelo se je, da spi tudi vodomet, rahlo je žuborel kakor v snu.

Poslopje je stalo brez luči sredi molčeče teme. Pod grasko streho je bedelo, to noč samo dvoje oči, in v vročem pričakovanju je utripalo mlado srce jutru nasproti.

Ko je udarila ura tri, je Kiti neslišno vstala, da bi se obleka in se pripravila za pot. Naloženi kovčeg je stal že od včeraj pri vratih. Na mizici je ležalo pismo za Gundi Kleesberg, naravnano tako, da ga je morala uzreti na prvi mah. V pol urice je bila Kiti pripravljena. — Upihnila je luč in sedla v blobuku in plašču k odprtemu oknu. Teh trideset minut mrzličnega čakanja se ji je vleklo bolj ko prej vso noč. Končno so se razlegli vroče zaželjeni štirje udarci. Kiti je smuknila k vratom. Vsak hip je pričakovala, da bo začula Vilijev rahli korak.

DALJE PRIHOD

NEKAJ SPLOSNIH POJASNIL GLEDE POTOVANJA V STARI KRAJ

Iz pisem, ki jih dobimo od rojakov, opazimo, da so še precej v nejasnosti glede potovanja. Večina onih, ki se hočejo pridružiti temu ali onemu izletu, misli, da se morajo z isto grupo tudi vrniti. To ni pravilno. Izlete se pripravi samo za tja in sicer zato, da imajo rojaki priliko potovati skupno tja in imajo s tem več zabave. Za nazaj si pa vsak sam uredi, kdaj je zanj najbolj pripravno. Vsaka karta vela za dve leti, pa še več, če je potrebno. Torej ima vsak izletnik celi dve leti časa za ostati v domovini. Dalje ni potrebno, da bi se vrnil z istim parnikom, ampak si sam izbere parnik, s katerim se hoče vrniti. Če je pa slučajno razlika v ceni, pa seveda dobi povrnjeno ali, obratno, doplača, če izbere parnik, na katerem stane vožnja več. Zahteva se samo, da izbere parnik od iste parobrodne družbe kot je bil parnik, s katerim je potoval tja.

Ameriški državljani dobe potne liste za dve leti, nedržavljani pa dobe potni list samo za eno leto, torej se morajo v tem času vrniti. Nedržavljani morajo pa obenem imeti tudi povratno dovoljenje, ki se izda tudi samo za eno leto. Pa tudi ti potniki imajo priliko, da si svoje potne liste podaljšajo in ravnotako povratno dovoljenje, če imajo za to zadostne vzroke.

Vsi oni, ki so namenjeni letos potovati v stari kraj, naj si takoj zajamčijo prostore, da ne bo prepozno. Za mesec junij in julij so že skoro vsi prostori oddani.

Na parnikih, ki so debelo tiskani, se vrše izleti v domovino pod vodstvom izkušenega spremljevalca.

KRETANJE PARNIKOV – SHIP NEWS

27. marca:
Saturnia v Trst
Paris v Havre
31. marca:
Aquitania v Cherbourg

1. aprila:
Bremen v Bremen
3. aprila:
Conte di Savoia v Genoa
7. aprila:
Washington v Havre
Lafayette v Havre
Queen Mary v Cehrbourg
10. aprila:
Europa v Bremen
Rex v Genoa
14. aprila:
Normandie v Havre
15. aprila:
Berengaria v Cherbourg
Vulcania v Trst
16. aprila:
17. aprila:
Bremen v Bremen
20. aprila:
Roma v Genoa
21. aprila:
Manhattan v Havre
Queen Mary v Cherbourg
24. aprila:
Ile de France v Havre
Conte di Savoia v Genoa
27. aprila:
Europa v Bremen
28. aprila:
Normandie v Havre
Aquitania v Cherbourg

1. maja:
Saturnia v Trst

4. maja:
Paris v Havre
Berengaria v Cherbourg
Bremen v Bremen
Washington v Havre
5. maja:
Queen Mary v Cherbourg
8. maja:
Rex v Genoa
12. maja:
Aquitania v Cherbourg
14. maja:
Champlain v Havre
Europa v Bremen
15. maja:
Conte di Savoia v Genoa
19. maja:
Normandie v Havre
Manhattan v Havre
20. maja:
Berengaria v Cherbourg
21. maja:
Bremen v Bremen
22. maja:
Roma v Genoa
25. maja:
Lafayette v Havre
26. maja:
Queen Mary v Cherbourg
28. maja:
Paris v Havre
29. maja:
Rex v Genoa

1. junija:
Europa v Bremen

2. junija:
NORMANDIE v HAVRE
Aquitania v Cherbourg
Washington v Havre

5. junija:
Vulcania v Trst
9. junija:
Queen Mary v Cherbourg
10. junija:
Bremen v Bremen
12. junija:
Champlain v Havre
Conte di Savoia v Genoa
16. junija:
Manhattan v Havre
Aquitania v Cherbourg
Normandie v Havre
18. junija:
Europa v Bremen
19. junija:
Ile de France v Havre
BERENGARIA v CHERBOURG
Saturnia v Trst
23. junija:
Queen Mary v Cherbourg
26. junija:
Rex v Genoa
29. junija:
Bremen v Bremen
Lafayette v Havre
30. junija:
NORMANDIE v HAVRE
AQUITANIA v CHERBOURG
Washington v Havre

3. julija:
Conte di Savoia v Genoa
Berengaria v Cherbourg
Champlain v Havre
6. julija:
Europa v Bremen
7. julija:
Queen Mary v Cherbourg
9. Ile de France v Havre
10. julija:
Vulcania v Trst
14. julija:
Normandie v Havre
Aquitania v Cherbourg
Manhattan v Havre
17. Rex v Genoa
Bremen v Bremen
21. julija:
Berengaria v Cherbourg
23. julija:
EUROPA v BREMEN
24. julija:
Saturnia v Trst
Champlain v Havre
28. julija:
Washington v Havre
Queen Mary v Cherbourg
29. julija:
Ile de France v Havre
31. julija:
Conte di Savoia v Genoa

Za vsa pojasnila glede potnih listov, cen in drugih podrobnosti se obrnite na

POTNIŠKI ODDELEK "GLAS NARODA"

216 W. 18th St., New York

Posebno naj hite oni, ki nameravajo potovati meseca junija ali julija, kajti za ta dva meseca so na vseh parnikih skoro že vse kabine oddane.

TAKO SAMA

ROMAN IZ ŽIVLJENJA — ZA "GLAS NARODA" PRIREDIL: I. H.

(27)

Z veliko napetostjo in svetlimi očmi poslušata Baderjeva mati in njen sin Helgine besede:

"Da, jutri popoldne ob štirih se mora Jurče predstaviti."

"Ali je res, gospodična Helga? Ali ste takoj mislili nanj?" vpraša Baderjeva mati s tresočim glasom.

S svojo prikupljivo ljubeznivostjo se smeje Helga.

"I, seveda. In tako sem ga hvalila. Prav gotovo mu bo dr. Falke kaj preskrbel. Ni izgledal, kot bi samo govoril."

Jurij prebledi. Kako upanje!

"Gospica Helga, tega vam ne bom nikdar pozabil. O, samo da imam enkrat zopet delo!"

"In za mene bo dr. Falke tudi pozvedoval. Poglejte, Jurče; nekega dne spomladi stoji sreča pred vrati!" se mu veselo nasmeje.

Take, kot nocoj, Helge še nikdar ni videl. Kako je zopet vzkipela njena mladost! O, samo malo veselja! Kako oživi in osreči! S popolnoma drugačnimi očmi gleda človek v svet, svoje dnevno delo opravi vse drugače. Veselje je gonilna sila življenja.

V Helgi je veliko, pobožno veselje in zaupanje. Prav gotovo bo Jurij kmalu dobil kako delo. V mislih ga spremlja na njegovi poti k odvetniku dr. Falkeju. Zelo skrbno se je oblekel, edino praznično obleko je desetkrat pokrtačil, čevlje svetlo očistil. S ponosom gleda mati na svojega sina, ki je bil za glavo višji od nje.

"Pojdi z Bogom, moj sin!"

Redko kdaj je dr. Falke tako nestrpno čakal na koga, kot sodaj na mladega hišnikovega sina, ki je točno do minute prišel in je ponižno, brez kake zadrege stal pred njim. Kot dober poznavalec ljudi je s pozornim pogledom vzel v sebe podobo mladega fanta z naslednjim prepričanjem: pošten, zanesljiv fant! Na svoja vprašanja je dobil s spretnim izrazom kratek, jasen odgovor.

Jurij je prinesel s seboj tudi svoja prejšnja izpričevala, ki so bila kar njaboljša in so posebno povdarjala njegovo poštenost, zanesljivost in spodobnost.

"Prav za gotovo vam danes ne morem ničesar obljubiti. Nek moj poznanec, o katerem vem, da potrebuje šoferja, pride v mesto šele proti koncu tedna. Ali pa mogoče ne bi hoteli iti izven mesta?"

Prav kratko premišlja, nato pa pravi:

"Sprejmem vsako mesto, kjerkoli. Delati hočem po dolgem času!"

"Moj poznanec sicer hoče imeti oženjenega šoferja, ker je treba tudi obdelovati vrt in delati v hiši."

Jurij prebledi. Upanje mu vpade.

"Pa nisem oženjen."

"Tudi nimate ničesar na rokah? Nobene neveste?"

"Ne, gospod doktor. Kdo more sedaj misliti na ženitev? Toda vse hočem storiti, delal bom za tri, samo da enkrat pridem pri svojih starših od sklede in jih bom mogel kaj podpirati."

Odvetnik vidi v njegovih očeh vročo željo po delu.

"Vaša izpričevala bom obdržal in vam bom potem — tako upam — sporočil ugodno novico." Nato pa prične, kar je bilo zanj najvažnejše: "Imeli ste zelo zgovorno priprošnjico v gospici — kako se že piše?"

"Gospica baronesa Helga Langenau."

"Baronesa Langenau?"

"Da, baronesa Helga Langenau. Njen oče, baron Langenau, je bil major. Umrl je pred več leti. Po vojni je bolehal na srcu in ledicah in mnogo ran mu je delalo velike preglavice."

"Tako! In mlada dama stanuje pri vas?"

"Da, gospod doktor. Ker jo je gospodar vrgel iz stanovanja. Ni imela denarja, da bi plačala stanovanje, katerega njena mati, gospa baronica, že nad eno leto dni ni plačala. Po smrti gospe baronice v septembru lanskega leta je prišlo vse na dan. Baronesa Helga ni vedela kam, zato jo je vzela moja mati v hišo."

Kmalu ve dr. Falke vse, kar je hotel vedeti o baronesi Helgi Langenauovi, o njeni stiski in skrbeh — in sedaj je tudi vedel za ime moža, ki jo je postavil na ulico, ker ni hotela postati njegova žena. Seveda, stavbenik je imel popolno pravico, toda kaj takega tudi ne bi smel napraviti, ko je tako bogat in ni odvisen od nekaj tisočakov. To je bilo samo maščevanje, da jo je v svojem zadnjem pismu mučil in strašil z obrestmi.

"In gospica baronesa Helga Langenau je tako varčna: komaj si privošči kaj jedi; pa pri vsem tem je morala nedavno prodati prstan."

"In vsega tega ji ne bilo treba, ako bi postala Bonitzova žena. Toda tega ni mogla, da bi se poročila samo zaradi denarja. Rajše bo krošnjarila pri vratih, je rekla, in bo prodajala sviničnike in druge drobnarije," pripoveduje Jurij.

In dr. Falke je tudi izvedel, kako baronesa Langenau iz svojih šolskih knjig poučuje Jurija Baderja in celo v temeljnih pojmih francoskega in angleškega jezika. Poleg tega mu je podarila vse svoje šolske knjige, iz katerih se vsak dan uči: zgodovino, zemljepisje, fiziko, tako da mu pusti čas brezposelnosti ni bil pretežak — pripoveduje Jurij vneto dalje in bilo je čudno, kako da je imel vedno zelo zaposleni odvetnik toliko časa, da ga je poslušal.

Povedal mu je, da je Helga zvečer vedno sedi poleg njega in ne gre nikdar iz hiše. Nekaj časa je bila pomerjevalna dama, nato pa je to službo izgubila, ker je zbolela. Tudi po bolezni se ni mogla tako naglo popraviti ker ni bilo denarja za okrepčila. Helgo je hvalil, kako je dobra in da želi, da bi zopet dobila kako službo, ne tako težke, da bi se izdelala, da bi mogla dobiti pošteno posteljo, ker ima, kot je Jurij odkrito povedal, samo majhno sobico in njegovo trdo posteljo.

Odvetnik nejevoljno zamahne z roko, ko si vse to predstavlja. Jurij mu je povedal, da sam spi v kuhinji. Helga pa se mu tako smili. In najdenino je tudi takoj delila z njegovimi stariši.

(Dalje prihodnjič.)

Jane Wyatt pravi:

"Luckies so lahka kaja, ki jo moje grlo odobrava in ji daje moj okus prednost"

"Prvič sem se odločila za Luckies pred kakimi petimi leti, kajti opazila sem, da jim dajejo drugi igralci in igralke prednost. Luckies sem se tako veselila, da jih prav od onega časa kadim. V novi sliki 'Lost Horizon', v kateri sem bila vodilna igralka Ronalda Colmana, je tekel film 36.000 čevljev — skoro 7 milj — predno je bil odrezan. To vam nekoliko pojasni, kakšno delo je bilo to in kakšen napor je bil to za moje grlo. Iz tega je razvidno, to čutim, da so Luckies cigarete za igralko. So lahka kaja, ki jo moje grlo odobrava in ji daje moj okus prednost."

Jane Wyatt

NASTOPAJOČA V NOVI COLUMBIA SLIKI "LOST HORIZON"

Neodvisen pregled je bil pred kratkim storjen med profesijonalnimi moškimi in ženskami – odvetniki, zdravniki, predavatelji, znanstveniki itd. Izmed onih, ki so rekli, da kade cigarete, jih je več kot 87% ugotovilo, da imajo osebno rajši lahko kajo.

Miss Wyatt odobrava modrost te prednosti in istotako tudi drugi vodilni umetniki radia, odra, filma in opere. Njihovi glasovi so njihovo bogastvo. Zato jih toliko kadi Luckies. Tudi Vi imate lahko zaščito grla od Luckies – lahke kaje, proste gotovih rezkih dražljivcev, odstranjenih z izključnim procesom "It's Toasted". Luckies so prijazne grlu.

NAJFINEJŠI TOBAK— "SMETANA PRIDELKA"

Lahka Kaja
"It's Toasted"–Zaščita Vašega Grla

PROTI DRAŽENJU—PROTI KAŠLJU

Copyright 1937, The American Tobacco Company

Dopisi.

Nadaljevanje s 3. strani.

in smrti, hočem navesti tukaj nekaj smrtnih slučajev:

Umrl je v Domžalah 20. januarja t. l. tudi med rojaki v Ameriki dobro znani Lojze Škrabar. Zapustil je dve odrasli hčeri iz prvega zakona, dve hčeri in sinka iz drugega zakona, in ženo.

V Ihanu je umrl priljubljen župnik Janez Kepic. Še ni bil star 50 let. Zadela ga je kap.

V Ljubljani je umrl moj prijatelj Karel Šinkovec, višji sodni oficijal v pokoju. Dočakal je starost 83 let. Bil je rodom iz Kamnika in velik prijatelj naših gora. Hodil je vsako nedeljo na izlet ali na Št. Jošt, Sv. Katarino ali na Šmarno goro, na kateri je bil okrog 1200 krat.

Na Vrhniki je umrl Josip Jelovšek tovarnar in veleposestnik.

Na Vrhniki je umrla gospa Ivanka Grampovčan, trgovka in posestnica.

Ves narod je vest o smrti Monsignor Tomo Zupana, ki je umrl včeraj v svojem gradiču Okroglem pri Kranju v starosti 97 let bridko zadela. Bil je prava gorenjska korenina. Njegovo ime bo zapisano z zlatimi črkami v zgodovini slovenskega naroda. Svoj gradič je volil Domu slepih.

V Ljubljani je umrl 7. t. m. prijatelj Edvard Dev, brat nepozabnega skladatelja Oskar Deva. Njegov oče je bil mnogo let okrajni sodnik v Črnomlju in se ga starejši rojaki gotovo še spominjajo.

*

V Srednjih Jaršah pri Domžalah je praznovala gospa Pirnat Frančiška 80 letnico življenja. Mama Pirnat je še vedno krepka na duhu in telesu. V zakonu se ji je rodilo 13 otrok od katerih še živi 6 sinov in 4 hčere. V Ameriki jih živi pet, medtemi Andrew, John in Mike, vsi vzorni dečki, ki stoje zmiraj v prvih vrstah, kadar se pobira milodare za Dom slepih v Škofji loki. Naj živi Pirnatova mama še mnogo, mnogo let!

*

S parnikom "Ile de France" Cie. Generale Transatlantique so odpotovali iz Le Havre sledeči rojaki:

Zakonska Margon Matija in Louise iz Ljubljane;

Colnar Peter iz Ertiča, p. Ribnik, v New York;

Evarz Ciril. Sodji vrh 9, p. Semič, v Butte, Montana;

Drašler Franc iz Borovnice v Cleveland, Ohio.

Iz South Norwalka, Conn., sem že prejel pozdrav od gori omenjenih M. in L. Margona. Na dopisnici je bilo mnogo podpisov od članov družine Premru, iz česar je razvidno, da družina Premru še dolgo ne bo izumrla in da je očka Premru, stara vipavska korenina lahko ponosen na svoje potomstvo. Hvala lepa vsem, da ste se spomnili na mene!

Vsem rojakom Joškom in Jožicam želim vse najboljše k njihovem godu in vsem rojakom

Veselo Alelujo!

Pozdrav! Jože.

NAROČILA

a MOHORJEVE KNJIGE in KNJIGE VODNIKOVE DRUŽBE za leto 1938 sprejemamo. Oni, ki nam pošlje za Mohorjeve knjige $1.25 ali $1.25 za Vodnikove, bo dobil knjige iz domovine naravnost na svoj naslov.

Advertise in "Glas Naroda"

Iz Slovenije.

STEKEL PES OBGRIZEL OSEM LJUDI V MARIBORU

Dne 28. februarja je po posestnik Leopold Štemberger opazil na svojem psu, da je bolan. Bil je razdražljiv, ničesar ni žrl in pil ter je samo ležal v temnem kotu. Vendar pa ta pojav, ki je pri psih večkrat običajen, ni vzbujal pri lastniku nobene posebne pozornosti, ker si ni mogel misliti, da je pes obolel za steklino. Šele naslednje dni, ko je začel pes popadati in grizti, kar mu je prišlo v bližino, mu je postala ta bolezen nekam sumljiva, pa je takrat že žal bilo prepozno. Pes je navalil najprej na gospodarja ter ga vgriznil v roko, potem pa je obgrizel še njegova sinova Ivana in Leopolda. Oba je vgriznil v roko, prav tako tudi domačega hlapca Miroslava Dernovška, nato pa je pobegnil v vas Bezenc. Na cesti je vgriznil Antona Pongračiča v desno roko ter Ivana Feisterja v nogo. Zaletel se je tudi v dve beračici, ki sta prišli po cesti ter je obe obgrizel. Šele sedaj se je ljudem posvetilo, da je pes stekel ter so vprizorili nanj lov. Ujel ga je lastnik Štemberger ter ga priprl, potem pa je o dogodku obvestil občinsko upravo v Rušah. Od tam so telefonirali v Maribor po okrajnega živinozdravnika in konjederca. Živinozdravnik je ugotovil, da je pes stekel, nakar ga je konjederec ubil ter potem pokončal še vse pse v Bezeni. Na odredbo banovinskega zdravnika dr. Zorca v Rušah so bili vsi obgrizeni prepeljani v mariborsko bolnišnico, le za obe beračici, ki sta neznanokam izginili, se še doseda ne ve ter ju nihče ni mogel obvestiti o preteči nevarnosti in ju napotiti k zdravljenju.

NOV PORAST BREZPOŠELNOSTI

Število brezposelnih prijavljenih pri javni borzi dela v Ljubljani se je januarja znatno povečalo. Dočim je bilo od prejšnjega leta na seznamu le 2136 nezaposlenih, med njimi največ delavcev v gradbeni stroki (328), v lesni industriji (145) in kovinarjev (92), je to število letos naglo poraslo. Prijavilo se je 2033 novih brezposelnih, med njimi zopet največ iz gradbene stroke (518). Služb je dobilo le 67 delavcev in jih je na koncu meseca ostalo še vedno 2193 brez zaslužka. V januarju je borza dela izplačala 1406 podpor v skupnem znesku 281.143 Din.

Februar skoraj ni prinesel izpremememb. V tem mesecu je bilo priglašenih 763 novih brezposelnih, odpadlo ali pa je dobilo nameščenje 760 oseb, tako da je bilo na koncu meseca brezposelnih pri borzi dela 4106. Znatno so v februarju narasle izplačane podpore ki jih je bilo 2365, v denarju pa 609.076 Din. V obeh prvih mesecih letošnjega leta je ljubljanska borza dela izplačala torej podpor nič manj kakor 890 tisoč 219 Din, ker predstavlja dve tretjini vseh podpor ki so jih izplačale borze dela v dravski banovini. Skupno z ljubljansko so mariborska, celjska in murskosoboška borza dela izplačale 1,314,000 Din.

ATENTAT NA RAVNATELJA "JUGOBRUNE"

Ves Kranj je pod vtisom zločina, ki so ga izvršili neznani atentatorji na ravnatelja Jugobrune, Synoveca Josipa. Na srečo krogle niso zadele in je bil ravnatelj samo lažje ranjen od drobcev avtomobilske šipe katero je razbila krogla namenjena v glavo ravnatelja.

4. marca okoli 16 ure se je ravnatelj Svonvec s šoferjem Starcem Antonom vračal iz Ljubljane v Kranj. Sedel je poleg šoferja. Na poti med Pirničami in Smledinkom so nenadoma padli streli iz jarka ob cesti, ki teče ob gozdu. Prva krogla je razbila šipo pred volanom in švignila mimo dir glave. Drobci šipe so odletel na sencu. Šofer ni izgubil prisotnosti in je pognal avtomobil v naslednjem trenutku so pa atentatorji trikrat ustrelili. Druga krogla je predrla spred njo gumo, tretja in četrta krogla sta pa zadeli avtomobil že v zadnjem delu. Šofer je s prazno predrto gumo ubežal atentatorjem in srečno privozil do orožniške postaje v Smledniku kjer so ranjenemu ravnatelju Svnovecu nudili prvo pomoč. Šofer je tudi takoj izmenjal pnevmatiko, na kar je nadaljeval vožnjo do Kranja.

SLOVENSKO SAMOSTOJNO BOLNIŠKO PODPORNO DRUŠTVO za Greater New York in okolico, ink.

Kdor izmed rojakov ali rojakinj še ni član tega društva naj vpraša svojega prijatelja ali prijateljico ali pa enega izmed odbornikov za natančna pojasnila. V nesreči se šele spozna, kaj pomeni biti član dobrega društva.

To društvo je sicer najmlajše, toda najmočnejše bodisi v premoženju ali članstvu. Društvo je v tem kratkem času svojega obstanka izplačalo že skoro 14 tisoč bolniške in nad šest tisoč smrtne podpore ter ima v blagajni skoro $17.000.00

—ODBOR ZA LETO 1936—

Predsednik: FRANK HOTKO, 507 E. 73rd St., New York City
Blagajnik: ANTON KOSIRNIK, 101-21 — 95th Road, Richmond Hill, L. I.
Podpredsed.: Mrs. FANNY UMEK, 588 Central Avenue, Brooklyn, N. Y.
Zapisnikar: FRANK MEKINC, 1955 Greene Avenue, Brooklyn, N. Y.
Tajnik: JOSEPH POGACHNIK, 580 Liberty Avenue, Williston Park, L. I.
Arhivar: JOSEPH POGACHNIK
Nadzorniki:
I. VINCENT ZALOKAR, 71-69 — 69th Street, Glendale, L. I.
II. Mrs. MARY JUDEŽ, 88-55 — 238th Street, Bellaire, L. I.
III. LUDWIG BENEDIK, 59-19 Madison Street, Ridgewood, L. I.

Društvo zboruje vsako četrto soboto v svojih društvenih prostorih v American Slovenian Auditorium, 253 Irving Ave., Brooklyn, N. Y.